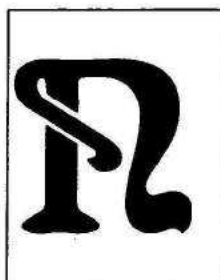

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

1995. JÚLIUS-AUGUSZTUS

os. midőn a magyaroknak barbár nemzete a hitetlenségben már régóta tévelygett, s a pogányok szokása szerint hiú és szentségtörő babonákat követett, úgy tetszett az Űdvözítő irgalmának, hogy bűneiknek véget vessen, s ha az ördögi csalatás eloszlik, e nemzetnek legalább maradéka űdvözüljön. Mert mint fény sugarat a sötétségből, a boldogságos királyt, Istvánt úgy élesztette: s a katolikus hit igazsága szerint kiművelve a nép megnyerésére alkalmassá tette. István Esztergom városában született, s már gyermekkorában teljességgel átítatta a grammatika tudománya. Apja ugyan király volt, de eleinte

pogány. Később megvilágosítva a Szentlélek kegyelmétől, felismerte az út és az élet világosságát, s követve az evangéliumi tanítást, az igazság nyomába szegődött. Közben pedig Isten színe előtt igen dicséretessé tette magát azzal, hogy katonaságának vezéreit az igaz Isten hiszteleitére térítette. Űkiket pedig rajtakapott azon, hogy más utat követnek, fenyegetéssel és rémítgetéssel törte igába. Mikor már megöregedett, s érezte, hogy testét felbomlás fenyegeti, az ország élére emelendő fiának a római császárok kiterjedt nemzetségéből származó felette nemes feleséget hozott.

Eközben költözött el a keresztény nevet kedvelő király, leróva a természetnek adóját, s mint hisszük, az Istenséget vallván elnyerte az örök boldogság dicsőségét. Halála után a még gyermek István a főemberek és a köznép kegyéből dicsőségesen az ország trónjára emeltetvén, lángoló lélekkel kezdte terjeszteni az igazságot, mert ámbár még gyermekéveinek virágjában állt, nem a száján volt a szíve, hanem szívében volt a szája. Rem feledve a Szentírást, melyért szerfőlött hevült, a megfontoltságot és az igazságot tartotta szeme előtt Salamon szavai szerint:

Űa böles hallgatja űket, gyarapítja tudását,
az értelmes megtudja, hogyan kormányozzon.

Falugazdászból
GAZDAJEGYZŐ 8-9. o.

SEGÍTSÉG! BÚZ VAN!
12. oldal

Sikeres év a d v é g
19-21. oldal

Szépül a község
10-11. oldal

A KARITÁSZ helyi tevékenységéről
15. oldal

AUGUSZTUS 20.
23. o.

Tájékoztató a Képviselő-testület 1995. június 27-i üléséről

Az önkormányzati képviselő-testületi ülést Tóth István polgármester nyitotta meg. Köszöntötte a képviselő-testület tagjait, valamint a meghívott és megjelent vendégeket.

Jelentést adott a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról, módosító javaslatot tett a tervezett napirendi pontokra. A képviselő-testület a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról adott jelentést, valamint a napirendi pontokra tett változtatásokat elfogadta.

I. Beszámoló az 1995/96-os tanév beiratkozási szabályairól, a tanév-előkészítés helyzetéről

A napirendi pont előadója Seszták Sándor, az általános iskola igazgatója volt.

Az írásos anyag szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy a 8 osztályos iskolaszervezetet a parlament megerősítette. Szeptemberben kerül elfogadásra, és ez alapján az elmúlt évhez hasonlóan készítik el idén is a tantervet.

Problémaként vetette fel, hogy az indítandó háziasszonyképzős osztályba jelentkezők létszáma az indításkor még nem elegendő, de remélhetően a szükséges létszám augusztus hónapban meglesz.

Jelenleg a Szociális Bizottsággal együttműködnek a tankönyvsegély mértékének meghatározásában. A szűkös anyagi háttér ellenére igazságos elosztást kívánnak kidolgozni.

A szóbeli kiegészítés után Tóth István polgármester megköszönte az iskolavezetés és a tantestület munkáját, az önkormányzattal való együttműködést.

Pásztor László az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság nevében javasolta elfogadásra a beszámolót.

Az önkormányzat képviselő-testülete a 84/1995. sz. határozattal elfogadta az 1995/96-os tanév beiskolázási szabályairól szóló beszámolót.

II. Tájékoztató a sportkör 1995. I. félévi munkájáról

A napirendi pont előadója Tóth M. Imre ügyvezető elnök volt.

Az írásos anyag igen részletesen és alaposan foglalkozott minden lényeges dologgal.

A szóbeli kiegészítésben elmondta, hogy a csapatok elé nem tűztek ki olyan célt, amit minden áron meg kell valósítani. Csak reális, a képességeknek megfelelő célkitűzések lesznek a következő bajnoki évben. A pénzügyi keretük igen szűkös, megpróbálnak az adott keretek között gazdálkodni. Kisebb beruházások azonban szükségesek lennének, amelyek elvégzését szeretnék az önkormányzattal közösen együttműködve megoldani.

A szóbeli kiegészítésben sajnálattal tájékoztatta a képviselő-testületet, hogy a 9 tagú választott sportkört vezetésből csupán csak 3-4 ember dolgozik megfelelően.

A szóbeli kiegészítés után Tóth István polgármester elmondta, sajnálja, hogy a szponzorok nem adnak további támogatást a sportkörnek. Elismeréssel szövelt arról, hogy a pénzügyi gazdálkodás a nehézségek ellenére is jó úton halad.

Pásztor László, az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság elnöke szintén elismerően szövelt a sportklub sikeres pénzügyi gazdálkodásáról. További jó felkészülést és jó eredményeket kívánt a csapatoknak.

Varju Mihály visszatérő problémaként vetette fel az IFI-futballcsapatban néhány játékosnál meglévő nem megfelelő viselkedési morált. Azt javasolja, ha nem tudnak ezek a fiatalok megváltozni, akkor legyenek eltanácsolva, mert a egész sportkörnek árthatnak. Ne róluk ítélik meg a többi, becsületesen viselkedő, sportoló sporttársaikat.

A napirendi pont megtárgyalása, a hozzászólásokra, véleményekre adott válaszok után a képviselő-testület elfogadta a sportkör tevékenységéről adott tájékoztatást.

III. Beszámoló a Művelődési Ház 1995. I. félévi tevékenységéről

A napirendi pont előadója Seres Tünde közművelődési előadó volt.

Az írásos anyag igen részletes és alapos tájékoztatást adott a Művelődési Ház I. félévi tevékenységéről, minden lényeges problémát, megvalósításra váró feladatot felvetett. A szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy az ifjúsági néptáncot különösen szívügyének tekinti. Szomorúan vette tudomásul, hogy a Kékszívárvány csoport vezetője lemond. A video-tevékenységgel kapcsolatban elmondta, hogy szükség lenne 1-2 fiatalra, akik kedvet éreznek a videózásra, és majd később ők vehetnék át a stafétabotot.

A szóbeli kiegészítés után Pásztor László elismeréssel szövelt a Művelődési Házban elkezdődött szép munkáról. Elmondta, hogy ebben az évben eddig közel 30 alkalommal volt olyan rendezvény, melyre a lakosság oda is figyelt. 134 személy van, akik aktívan tevékenykednek a csoportokban, további 80-90 személy van, akik nem állandó jelleggel, de szívesen részt vesznek a Művelődési Ház életében. Hozzászólásában Pásztor László hangsúlyozta, hogy a néptáncscsoport mellé egy népi zenekarra nagy szükség lenne, és ehhez kéri az önkormányzat segítségét.

Tóth István polgármester megköszönte az eddig

Tájékoztató a Képviselő-testület 1995. június 27-i üléséről

Az önkormányzati képviselő-testületi ülést Tóth István polgármester nyitotta meg. Köszöntötte a képviselő-testület tagjait, valamint a meghívott és megjelent vendégeket.

Jelentést adott a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról, módosító javaslatot tett a tervezett napirendi pontokra. A képviselő-testület a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról adott jelentést, valamint a napirendi pontokra tett változtatásokat elfogadta.

I. Beszámoló az 1995/96-os tanév beiratkozási szabályairól, a tanév-előkészítés helyzetéről

A napirendi pont előadója Seszták Sándor, az általános iskola igazgatója volt.

Az írásos anyag szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy a 8 osztályos iskolaszervezetet a parlament megerősítette. Szeptemberben kerül elfogadásra, és ez alapján az elmúlt évhez hasonlóan készítik el idén is a tantervet.

Problémaként vetette fel, hogy az indítandó háziasszonyképzős osztályba jelentkezők létszáma az indításkor még nem elegendő, de remélhetően a szükséges létszám augusztus hónapban meglesz.

Jelenleg a Szociális Bizottsággal együttműködnek a tankönyvsegély mértékének meghatározásában. A szűkös anyagi háttér ellenére igazságos elosztást kívánnak kidolgozni.

A szóbeli kiegészítés után Tóth István polgármester megköszönte az iskolavezetés és a tantestület munkáját, az önkormányzattal való együttműködést.

Pásztor László az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság nevében javasolta elfogadásra a beszámolót.

Az önkormányzat képviselő-testülete a 84/1995. sz. határozattal elfogadta az 1995/96-os tanév beiskolázási szabályairól szóló beszámolót.

II. Tájékoztató a sportkör 1995. I. félévi munkájáról

A napirendi pont előadója Tóth M. Imre ügyvezető elnök volt.

Az írásos anyag igen részletesen és alaposan foglalkozott minden lényeges dologgal.

A szóbeli kiegészítésben elmondta, hogy a csapatok elé nem tűztek ki olyan célt, amit minden áron meg kell valósítani. Csak reális, a képességeknek megfelelő célkitűzéseik lesznek a következő bajnoki évben. A pénzügyi keretük igen szűkös, megpróbálnak az adott keretek között gazdálkodni. Kisebb beruházások azonban szükségesek lennének, amelyek elvégzését szeretnék az önkormányzattal közösen együttműködve megoldani.

A szóbeli kiegészítésben sajnálattal tájékoztatta a képviselő-testületet, hogy a 9 tagú választott sportköri vezetéssel csupán csak 3-4 ember dolgozik megfelelően.

A szóbeli kiegészítés után Tóth István polgármester elmondta, sajnálja, hogy a szponzorok nem adnak további támogatást a sportkörnek. Elismeréssel szólt arról, hogy a pénzügyi gazdálkodás a nehézségek ellenére is jó úton halad.

Pásztor László, az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság elnöke szintén elismerően szólt a sportklub sikeres pénzügyi gazdálkodásáról. További jó felkészülést és jó eredményeket kívánt a csapatoknak.

Varju Mihály visszatérő problémaként vetette fel az IFI-futballcsapatban néhány játékosnál meglévő nem megfelelő viselkedési morált. Azt javasolja, ha nem tudnak ezek a fiatalok megváltozni, akkor legyenek eltanácsolva, mert a egész sportkörnek árthatnak. Ne róluk ítéljék meg a többi, becsületesen viselkedő, sportoló sporttársaikat.

A napirendi pont megtárgyalása, a hozzászólásokra, véleményekre adott válaszok után a képviselő-testület elfogadta a sportkör tevékenységéről adott tájékoztatást.

III. Beszámoló a Művelődési Ház 1995. I. félévi tevékenységéről

A napirendi pont előadója Seres Tünde közművelődési előadó volt.

Az írásos anyag igen részletes és alapos tájékoztatást adott a Művelődési Ház I. félévi tevékenységéről, minden lényeges problémát, megvalósításra váró feladatot felvetett. A szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy az ifjúsági néptáncot különösen szívügyének tekinti. Szomorúan vette tudomásul, hogy a Kékszivárvány csoport vezetője lemond. A video-tevékenységgel kapcsolatban elmondta, hogy szükség lenne 1-2 fiatalra, akik kedvet éreznek a videozásra, és majd később ők vehetnék át a stafétabotot.

A szóbeli kiegészítés után Pásztor László elismeréssel szólt a Művelődési Házban elkezdődött szép munkáról. Elmondta, hogy ebben az évben eddig közel 30 alkalommal volt olyan rendezvény, melyre a lakosság oda is figyelt. 134 személy van, akik aktívan tevékenykednek a csoportokban, további 80-90 személy van, akik nem állandó jelleggel, de szívesen résztvesznek a Művelődési Ház életében. Hozzászólásában Pásztor László hangsúlyozta, hogy a néptánc csoport mellé egy népi zenekarra nagy szükség lenne, és ehhez kéri az önkormányzat segítségét.

Tóth István polgármester megköszönte az eddig

végzett szép, sikeres és tartalmas munkát. További erőt kívánt a célkitűzések eléréséhez. A népi zenekar kérdésében támogatta az elképzelést és egyúttal segítséget is ígért a zenekar létrehozásában.

A hozzászólások, javaslatok után az önkormányzat képviselő-testülete elfogadta a Művelődési Ház tevékenységéről adott beszámolót.

IV. Rendelet a temető rendjéről

A napirendi pont előadója Vadász György jegyző volt. A temető rendjéről alkotott rendelet néhány pontjánál pontosításokat kellett végezni, amelyet Vadász György jegyző szóbeli kiegészítésben tett meg. A kettős sírhely hosszát és szélességét 210 x 190 cm-t, 210 x 180 cm-re kérte javítani. A sorok közötti távolságnak 0,60-1,6 m-nek kell lenni, a sírhelytáblák között legalább 4 m széles utat kell hagyni, a síremlék magasságát 2 m felett meg kell határozni.

A hozzászólások, kiegészítések után Tóth István polgármester elfogadásra javasolta a rendeletet.

A képviselő-testület a kiegészítésekkel együtt elfogadta a temető rendjéről szóló rendelettervezetet és rendeletté nyilvánította.

V. Lakbérékről szóló rendelet

A napirendi pont előadója Vadász György jegyző volt. A rendelettervezetet minden önkormányzati képviselő megkapta. Szóbeli kiegészítésben Vadász György jegyző elmondta, hogy a jelenlegi lakbéreket 1979 óta alkalmazzák. A lakások fenntartására igen sokat költ az önkormányzat. A régi lakberek nem fedezik a fenntartási kiadásokat. A pénzügyi csoport az új lakbéreket július 15-ig közli a bérlőkkel.

A képviselő-testület a mellékletben csatolt 18/1995. sz. - lakbérékről szóló - rendelettervezetet az elhangzott módosításokkal elfogadta és rendeletté nyilvánította.

VI. Szennyvízberuházás

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt.

Szóbeli előterjesztésében rövid tájékoztatást adott a beruházás jelenlegi állásáról. Elmondta, hogy a gerincvezeték építése, illetve annak nyomáspróbája befejeződött. Jelenleg a Galgahévízi úton történnek a bekötések. A szennyvízagnak telepítését a Kossuth L. úton végzik. Ez a jó ütem biztató arra nézve, hogy az ez évre tervezett munkákon túl is sikerül még bekötéseket végezni.

A szóbeli tájékoztatást a képviselő-testület elfogadta.

VII. Hőforrás hasznosítása

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt.

Szóbeli előterjesztésében elmondta, hogy a Scandimpex Kft-vel a szerződés aláírásra került, melyben a fizetési feltételek szabályozva vannak. A Kft hozta a megvalósítási tanulmánytervet. Egy kicsit

lassan haladnak a munkával. Ha a Kft nem végzi el, amit vállalt, akkor az önkormányzatnak kell gondoskodnia a melegvíz sorsáról.

A képviselő-testület a hőforrás hasznosításával kapcsolatos tájékoztatást elfogadta.

VIII. A 7/1995. sz. költségvetési rendelet módosítása

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt.

Szóbeli kiegészítésében elmondta, hogy a mozgáskorlátozottak központi támogatását a törvény értelmében kifizetik, de utólag utalták az összeget, ezért szükséges ezzel az összeggel módosítani a költségvetést.

A képviselő-testület a mellékletben csatolt 19/1995. sz. - a 7/1995. sz. költségvetési rendelet módosításáról szóló rendelettervezetet elfogadta és rendeletté nyilvánította.

IX. Tankönyvtámogatás

Homolyáné Kiss Margit igazgatási csoportvezető elmondta, hogy az Általános Iskola és a Polgármesteri Hivatal levélben megkereste a szülőket, hogy a meg-szorító intézkedések miatt az eddig ingyenes általános iskolai tankönyveket az önkormányzat nem tudja biztosítani a következő tanévben. Mivel a tankönyvek megvétele több ezer Ft-os kiadást jelent a családoknak, megpróbálják a terhek enyhítését csökkenteni. Minden általános iskolai tanulót 800 Ft-tal kívánják támogatni. További támogatást már csak a nehezebb körülmények között élő családok részére terveznek.

A szülők figyelmét levélben felhívták arra, hogy a támogatásra vonatkozó kérelmeket 1995. augusztus 10-ig juttassák el a Polgármesteri Hivatalba a Szociális Bizottság részére.

A hozzászólások és kiegészítések után a képviselő-testület a 89/1995. sz. határozatban minden általános iskolai tanuló tankönyvbeszerzéséhez 800 Ft-tal hozzájárul. Ezen felül a súlyos anyagi gondokkal küszködő gyermekes családok tankönyvbeszerzését - a Szociális Bizottság elbírálása alapján - a rendszeres nevelési segélyre pályázaton elnyert 794 eFt felhasználásával segíti.

X. Egyéb napirendi pontok

a./ Két közgyógyellátási igazolvány elutasítása elleni fellebbezés ügyében döntött a képviselő-testület, amelyek közül az egyik fellebbezésnek helyt adott, és a közgyógyellátási igazolvány kiadását engedélyezte, míg a másik esetben a fellebbezést elutasította.

b./ A képviselő-testület a Szent István út 64. sz. alatti szolgálati lakás bérlakássá történő átminősítéséhez nem járult hozzá.

c./ Több esetben érkezett lakossági bejelentés bizonyos vendéglátóegységek üzemeltetésével kapcsolatban. A képviselő-testület a Napsugár vendéglátóegység nyit-

vatartási idejét 22 - 06 óráig megtiltja, az Amazonas Drink Bár nyitvatartási idejét nem korlátozza.

d./ Millecentenáriumi Szervező Bizottság létrehozása

Pásztor László Oktatási, Kulturális és Sportbizottság elnöke elmondta, hogy a honfoglalás 1100 éves évfordulója alkalmából az 1996. évben rendezendő ünnepség szervezésére bizottságot kell létrehozni. Az Oktatási Bizottság már az ügyben folytatott tárgyalásokat és az alábbi személyeket javasolja a szervező bizottságba:

Diligens Károlyné pedagógus, Barcsi Zsolt hitoktató,

Kuti József, az Iskolaszék elnöke, Tóth P. László kántor, Seres Tünde közművelődési előadó és Kálna Tibor tanár.

A képviselő-testület az Oktatási, Kulturális és Sportbizottság által javasolt személyek megbízatását elfogadta, és felhatalmazza a bizottságot, hogy a lakosság elképzelését összegyűjtve az októberi testületi ülésre készítsék el a programtervezetet.

Diós Csaba

Tájékoztató a Képviselő-testület 1995. július 25-i üléséről

Az önkormányzati képviselő-testületi ülést Tóth István polgármester nyitotta meg: Köszöntötte a képviselő-testület tagjait, valamint a meghívott és megjelent vendégeket.

Jelentést adott a lejárt határidejű önkormányzati határozatok végrehajtásáról, javaslatot tett a napirendek módosítására. A kulturális és közművelődési koncepció megtárgyalását javasolta elnapolni, mert nincs megfelelően előkészítve. Szintén előkészítés végett javasolta elnapolni az önkormányzati szolgálati lakások helyzete című napirendet. A 3. napirend helyett az Általános Iskola szervezeti és működési szabályzatának tárgyalását javasolta. A képviselő-testület a napirendek módosítására adott javaslatot egyhangúlag elfogadta.

I. Beszámoló a Műszaki Ellátó Szervezet tevékenységéről

A napirendi pont előadója Sára András MESZ-vezető volt.

Az előadó elmondta, hogy megpróbálja összefogni a Műszaki Ellátó Szervezet tevékenységét. A jövő évi költségvetés tervezésénél figyelembe kell majd venni az átlagbérek javítását.

A hozzászólók elismeréssel szóltak arról, hogy a MESZ nagyon sok segítséget nyújt a rendezvényeknél pl. szabadtéri színpad állítása, szervezés stb, a piaci-vásári rend megőrzésénél.

Pásztor László javasolta, hogy építsenek mozgatható szabadtéri színpadot. Kérte a MESZ segítségét a buszmegállóban szemétyűjtők felállításához, a környezetszennyezés megakadályozása érdekében. Továbbá felvetette, hogy lomtalarítás terén illene lépni, meg kellene szervezni a szelektív szemétyűjtést.

Vadász György jegyző ismertette a vásár-piacrend fenntartásával, működtetésével kapcsolatos beadványt. A beadványban azzal a kéréssel fordultak az önkormányzathoz, hogy ne változtassák meg a Piacter árusítási szokásait, rendjét. Tudomásukra jutott, hogy az árusok "elüldözése" után a nagybani piacot is ki

kívánják vinni a vásártérre. Ez a Piactéri - a Polgármesteri Hivatalnak adózó - butiktulajdonosok tönkretételét jelenti. Azért investáltak be erre a területre, mert folyamatosan működő piac, népmozgás van. Már az árusok kitiltása is rajtuk csattant, mert azt híresztelték el, hogy a butikosok kérése miatt tiltották ki őket. A nagybani piac elvitele ellen a turai árusok is hevesen tiltakoznak, kapkodó, át nem gondolt lépésnek tartják, amely valaki-valakik érdekei szerint történik. Kérik az önkormányzat döntésének megváltoztatását.

Tóth István polgármester a piac-vásártér bejárásról adott tájékoztatást, melyből kiderült, hogy a szakhatóságok az előírt feltételek betartásával hozzájárultak a működtetéshez. A kezelő köteles a feltételekről gondoskodni. Meg kell oldani a parkolás módját. Nagy a terület és ez vonzza a kereskedőt. A piac visszatartási idejét vissza kell szorítani az esti órakra a nagy meleg miatt.

Szilágyi Gábor elmondta, hogy a helypénzdíjknál nem tartja jónak a m²/Ft díjtételt, mert nincs arányban az áru mennyisége az árral.

A testületi tagok között is volt, aki nem tartotta jó lépésnek a nagybani piac vásártérre történő telepítését, mert az a butikosokat is érzékenyen érintette.

A MESZ-dolgozók átlagbérenek javításával kapcsolatban Kardoss Imre hangsúlyozta, hogy a közalkalmazottak általános béremelésére lenne szükség.

Sára András válaszában elmondta, hogy kormányrendelet szabályozza a piac-vásár működtetését. BM-KPM-rendeletek támasztották ezt alá. A műszaki bejárásnál a KPM sem támasztott akadályt a nagybani piac kihelyezéséhez, úgy foglalt állást, hogy amennyiben nem zavarja a parkolás a KPM-utakat, úgy hozzájárul. A régi helyén nem fért volna el a nagybani zöldségpiac, mert pl. a legutóbbi alkalommal 120 személykocsi jelent meg utánfutóval, áruval megrakodva. Véleménye szerint ezek után nem szükséges megmagyarázni miért kellett új helyre telepíteni a nagybani piacot. A kereskedők nagy érdeklődést mutattak. Jó lenne, ha ez térségi piac lenne. Tájékoztatta a testületet, hogy a szemétszállítást

augusztus 1-től a MESZ fogja végezni. A szabadtéri színpadot jogos igénynek tartja, elemekből kell készíteni, mely ünnepségek alkalmával könnyen összeállítható.

A képviselő-testület a Műszaki Ellátó Szervezet tevékenységéről szóló beszámolót elfogadta.

II. Tornacsarnok építése, (iskolabővítés helyzete)

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt.

Tóth István polgármester elmondta, hogy az Általános Iskola területének bővítése érdekében megszületett a kisajátítási határozat, a tulajdonosok részére a megállapított kártalanítási összegeket 30 napon belül ki kell fizetni. A tulajdonosok az ingatlanok négyzetméterenkénti értékét 1000-1200 Ft között, illetve 2000 Ft körül akarták megállapítani. Szakértő állapította meg a 400 Ft/m² árat. A tulajdonosok az ingatlanrészek jelenleg lévő termést betakaríthatják a gazdasági év végéig, így zöldkár igény részükről nem merülhet fel.

A képviselő-testület a beszámolót elfogadta.

III. Általános Iskola Szervezeti és Működési Szabályzatának jóváhagyása

A napirendi pont előadója Seszták Sándor, az Általános Iskola és Speciális Szakiskola igazgatója volt.

Meleg András véleménye szerint formailag kellene változtatni a Szervezeti és Működési Szabályzat tervezetén. Mindenkor használható formát kell kapnia, hogy alkalmas legyen, segítséget nyújtson az intézmény működése, működtetése során felmerülő problémák, vitás kérdések, helyzetek kezelésére. Ezért már a belső tartalmi tárgymutatójának, tartalomjegyzékének is egyér-telműnek, konkrétnek kell lennie. A fentiek nem mondhatók el a jóváhagyásra benyújtott SZMSZ-ről. Az összeállítója igyekszik majdnem mindenről szólni, amit egy SZMSZ-ben illik rögzíteni, azonban egyes témákról hosszadalmasan, tanulmányszerűen ír, mely más igen fontos témák elhagyását, elnagyolását vonta maga után. Ezért formailag rendszerezésre, tartalmilag kiegészítésre szorul. Ami igazán jó és használható rész, az a mellékletek.

Kardoss Imre véleménye szerint, mivel a törvényességi kontrollt a jegyző elvégezte, s mivel nem volt a tervezetben törvénybe ütköző dolog, ezért a beterjesztett anyag elfogadásra javasolható.

Seszták Sándor válaszában elmondta, hogy nem könnyű összeállítani egy ilyen nagy terjedelmű anyagot. A pedagógusok feladatai minden évben változnak, személyre, módszerekre, feladatokra lebontva. Ami nem szerepel az SZMSZ-ben, azokat a törvény szabályozza, pl. az értékelés, elismerés rendje. Bizonyos kitüntetési rendszert kell kidolgozni. Az F-kategória anyagi erőtlől függ. A valóságot próbálta létrehozni.

Mivel törvényességi észrevétel nem volt a képviselő-testület az Általános Iskola Szervezeti és Működési Szabályzatát jóváhagyta.

IV. 15/1995. sz. iparüzési adóról szóló rendelet módosítása

A napirendi pont előadója Vadász György jegyző volt. Vadász György jegyző ismertette a Galgamenti Szövetkezet levelét, amelyben jelezték, hogy működésüket érzékenyen érinti az iparüzési adó bevezetése. Javasolták, hogy kapjon adómentességet az a mezőgazdasági vállalkozó, akinek földterületét elemi csapás érte. A mentességet az önkormányzat annyi időre biztosítsa, amíg az adóalany az elemi csapással összefüggésben elhatárolható vesztesége áll fenn.

A másik javaslat alapján a társadalombiztosítás finanszírozása alá tartozó alaptevékenységet végző háziorvosi magángyakorlatot folytató orvos kapjon adómentességet 1.000.000 Ft-ig.

A napi átalány javasolt mértéke 300 Ft/nap. Alkalmi jelleggel végzett tevékenység után iparüzési adóátalányt az adózó készpénzfizetéssel nyugta ellenében köteles lenne megfizetni.

A képviselő-testület 6 igen, 6 nem szavazattal a Galgamenti Szövetkezet módosító javaslatot elvetette. A termelőszövetkezet kérelme ügyében újabb megvitatás után fog dönteni.

A háziorvosi magángyakorlatot folytató orvos 1 mFt-ig történő adómentességére vonatkozó javaslatot 6 igen, 6 nem szavazattal nem fogadta el a képviselő-testület.

A képviselő-testület az iparüzési adóval kapcsolatban a következő rendeletet hozta: Az 5. §. (2) bekezdése esetén a napi átalány mértéke 300 Ft/nap. A 8. §. (2) bekezdés módosítása alapján az ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett tevékenység utáni iparüzési adóátalányt az adózó köteles azonnal készpénzfizetéssel nyugta ellenében megfizetni a Polgármesteri Hivatal által megbízott személynek.

V. 1995. I. félévi pénzügyi beszámoló

A napirendi pont előadója Tóth István polgármester volt, aki Sára Lászlóné pénzügyi csoportvezetőt kérte fel szóbeli kiegészítésre, aki elmondta, hogy időközben kisebb módosításokra volt szükség.

A képviselő-testület az 1995. évi költségvetés I. félévi teljesítéséről szóló beszámolót az elhangzott módosításokkal elfogadta.

VI. Felszíni vízelvezetések árajánlatainak vizsgálata

A napirendi pont előadója Breczné Zsigmond Jolán műszaki csoportvezető volt.

Elmondta, hogy a képviselő-testület megbízta fejlesztési bizottságot és a műszaki csoportot, hogy a belvíz elvezetésének megoldása érdekében az előkészítést végezze el. A beérkezett ajánlatok közül a PLANNER-T. Kft. ajánlatát javasolta elfogadásra, melyet a képviselő-testület egyhangúlag elfogadott, és

határozatban felhatalmazta a polgármestert a velük történő tárgyalások lefolytatására.

VII. Községközpont rendezési koncepció (butiksor)

A napirendi pont előadója Dolányi Mihály alpolgármester volt.

Elmondta, hogy a fejlesztési bizottság megkeresett egy városképet értékelő csoportot (Jasima Kft.), amelynek véleménye szerint nem célszerű a Táncsics Mihály és a Hatvani út kereszteződésében lévő területen a butiksor megépítése, mert hosszú távon nem időálló. Mivel mi még nem tudjuk eldönteni, hogy 20-30 év viszonylatában hogyan alakítható ki egy városközpontú rész, ezért az említett csoport adna hozzá segítséget. Elkészítették a tervezési szerződés mintáját, melynek alapján tervezői költség 220 ezer Ft lenne. Javasolta a testületnek a tárgyalásokra való felhatalmazást.

A képviselő-testület 10 szavazattal és 2 tartózkodással határozatban hatalmazta fel a polgármestert a Jasima Kft.-vel való tárgyalások megkezdésére.

VIII. Egyéb napirendi pontok

a./ Tóth István polgármester a "Tura Díszpolgára" és a "Turáért Emlékérem" címek adományozásával kapcsolatban elmondta, hogy az erről szóló 4/1993. sz. rendelet értelmében a díjakkal járó jutalmak fedezetét az önkormányzat éves költségvetéséből biztosítja. A "Tura Díszpolgára" címmel járó pénzbeli jutalom javasolt összegei: 50.000 Ft, 60.000 Ft, 70.000 Ft. Elfogadásra 1995. évben 50.000 Ft pénzbeli jutalom került.

b./ Három munkanélküli jövedelempótló támogatás megszüntetése elleni fellebbezés ügyében döntött a képviselő-testület. Mindhárom fellebbezést egyhangúlag elutasította.

c./ A Tövis u. 1. sz. alatti Drink Bár nyitvatartási

idejének korlátozásával kapcsolatban a képviselő-testület 6 igen, 6 nem szavazattal nem hozott döntést. napirendet az augusztus 25-i testületi ülésre elnapolta.

d./ Tóth István polgármester a gyógyszertár privatizációjával kapcsolatban tájékoztatta a testületet, hogy megérkezett a Vagyonátadó Bizottság értesítése, ennek értelmében a patika önkormányzati tulajdonban van. A gyógyszertár személyi joga annak a gyógyszerésznek adható, akit az önkormányzat - a pályázat alapján - kijelöl.

e./ Dolányi Mihály alpolgármester a Települési Közművagyon (gáz, villamosenergia) átvételéről adott tájékoztatót. Az 1990. évi LXV. önkormányzatokról szóló törvény kiegészítésével, az új rendelkezések végrehajtása érdekében az önkormányzatnak nyilatkoznia kell az alábbiakról. Elfogadja-e az önkormányzat az őt megillető villamos-, illetőleg gázközmű vagyon; villamos közmű esetén a közművel üzemeltető gazdasági társaság állami tulajdoni vagyონrészének 25 %-át, gázközmű esetén a közművel üzemeltető gazdasági társaság állami tulajdonú vagyónrészének a 40 %-át. Fenntartja-e az önkormányzat az e tárgyban a Vagyonátadó Bizottsághoz bejelentett igényét. A téma konkrét megtárgyalására az augusztusi testületi ülésen kerül sor.

Tóth István polgármester napirenden kívül tájékoztatta a képviselő-testületet, hogy augusztus 28-29-30-án a kastélyokkal kapcsolatos konferenciát szerveznek Kőszegen, melyre meghívót kapott. Szeretne résztvenni ezen a konferencián, ezért az augusztusi testületi ülés időpontját változtatni kell, mivel egybeesik a konferencia időpontjával. Az ülés időpontját javasolja augusztus 25-re (péntek) d.u. 14 órára megváltoztatni.

A képviselő-testület hozzájárult, hogy a polgármester az említett konferencián résztvegyen, és elfogadta az augusztusi testületi ülés időpontját.

ÉPÍTKEZŐK FIGYELEM !

TURAI TŰZÉP - telepünkön ANYAGRENDELÉST

FELVESZÜNK ! SZÁLLÍTÁST VÁLLALUNK !

Nagytételű megrendelés esetén

GYÁRI ÁRON SZÁLLÍTUNK !

cement: 608,- Ft/q

km. téglá: 17,90 Ft/db

ikersejt: 22,50 Ft/db

oltottmész: 380,- Ft/q

Áraink ÁFÁ-t nem tartalmaznak.

YTONG TERMÉKEKNÉL A GYÁRI ÁRBÓL

3 % KEDVEZMÉNYT ADUNK !

KÓPOR-HONOK-SÓDER-SZÁLLÍTÁST VÁLLALUNK !

SZIL-Tura ONK Tura, Szent I., u. 51.

Tel: 0620347110 vagy Tura 100

Tájékoztató

az egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybevételéről szóló törvényről

Tisztelt Polgárok!

Az Országgyűlés a helyi önkormányzati feladatkörbe tartozó, a köztisztasággal és a településtisztasággal, valamint az élet- és vagyonbiztonsággal összefüggő egyes - közszolgáltatás útján megvalósuló - közfeladatok ellátásának elősegítése érdekében megalkotta az 1995. évi XLII. törvényt, az egyes helyi közszolgáltatások kötelező igénybevételéről.

A törvény a Magyar Közlöny 1995. évi 41. számában lett kihirdetve és 1995. június 10-én lépett hatályba. Az ingatlan-tulajdonosokra, használókra és az önkormányzatokra kötelezettségeket előíró jogszabály főbb rendelkezései a következők:

A helyi önkormányzat által szervezett, a települési szilárd és folyékony hulladék összegyűjtését, -elszállítását és ártalommentes elhelyezését biztosító helyi közszolgáltatással ellátott területen lévő ingatlan tulajdonosa, használója, a helyi közszolgáltatások igénybevétele útján köteles gondoskodni az ingatlanon keletkező szilárd és folyékony hulladék elhelyezéséről, az önkormányzat rendeletében meghatározott módon.

A helyi önkormányzat által szervezett, az e törvényben meghatározott kéményseprőipari közszolgáltatást a tulajdonos köteles igénybe venni. (Jelenleg nem a helyi önkormányzat által szervezett kéményseprőipari szolgáltatást végeznek községünkben.)

A helyi önkormányzat rendeletben állapítja meg:

- a.) a helyi közszolgáltatás megnevezését, a közszolgáltatással ellátott terület határait,
- b.) a nyilvánosan meghirdetett pályázatot elnyerő, a közszolgáltatást végző intézmény vagy szakvállalkozás (szolgáltató) megnevezését, ill. annak a működési területnek a határait, amelyen belül a szolgáltató a közszolgáltatás teljes körét valamennyi tulajdonos tekintetében köteles ellátni,
- c.) a közszolgáltatás ellátásának rendjét és módját, a szolgáltató és a tulajdonos ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit,
- d.) közüzemi szolgáltatás esetén a közüzemi szerződés létrejöttének módját, valamint a szolgáltatás igénybevételének, korlátozásának, megtagadásának módját és feltételeit,
- e.) az érintett közfeladattal összefüggő helyi önkormányzati hatósági feladatot, hatáskört és szabálysértést,
- f.) az elvégzendő szolgáltatás alapján a tulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, a díj mértékét, megfizetésének rendjét, az esetleges kedvezmények eseteit, vagy a szolgáltatás ingyenességét.

A belügyminiszter, illetőleg a környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter rendeletben állapítja meg a kötelező közszolgáltatás szakmai követelényeit.

A képviselő-testületnek az ismertetett előírások alapján rendeletet kell alkotnia, amelyről a Turai Hírlap hasábjain is tájékoztatni fogjuk a lakosságot.

Tura , 1995. július 27.

Vadász György
jegyző

Agrárkamarákról - gazdajegyzőkről

Az 1994. évi XVI. törvény rendelkezik az agrárkamarákról. A törvény értelmében 1994. november 28-án megalakították a Pest megyei Agrárkamarát, december 20-án pedig a Magyar Agrárkamarát, amely a három köztestületi kamara egyike.

A köztestületi agrárkamarak az állam gazdasági szerepvállalásának csökkentése céljából alakultak meg. A gazdasági végrehajtó hatalom miniszteriális feladatainak egy részét lényegében átveszik a gazdasági élet szereplői. Saját öngazgatásuk útján - az érdekek egyeztetése és világos megjelenítése mellett - kívánják azt elvégezni, annak tudatában, hogy ezáltal javul a gazdálkodás feltételrendszere, kevesebb időt igényel az igazgatással kapcsolatos ügyintézés, javítható a termékpálya szereplői közötti összhang, így csökkenthetők az érdekelletmondások kiéléződéséből eredő egyéni és nemzetgazdasági károk.

Ezen elképzelések gyakorlati megvalósítása érdekében hozta létre a kamara a területi képviseleti irodáit. Pest megyében 1995. július 1-vel 24 körzet kialakításával, 24 gazdajegyző kezdhetette el munkáját.

A kamarai gazdajegyző a miniszter és a kamara elnöke közti megállapodás értelmében továbbra is ellátja azokat a feladatokat, melyeket korábban a falugazdász végzett el.

A gazdajegyző feladatait a következőkben foglalom össze:

1. Általános feladatai:

- végzi a kamarai tagok regisztrálását,
- segíti a körzetében működő mezőgazdasági bizottságok munkáját, ellátja azokkal kapcsolatos adminisztratív teendőket, szervezési feladatokat,
- kapcsolatot tart a települési önkormányzatokkal, véleményezi a helyi önkormányzatok ágazatot érintő előterjesztéseit, információkkal segíti munkáját,
- tájékoztatja a kamarai tagokat a tevékenységükkel összefüggő kamarai információkról és szakmai rendezvényekről, mozgósít azokon való részvételre.

2. A kamarai törvényből származó feladatai:

- A. Közreműködik a körzetéhez tartozó agrárkamarei tagokkal kapcsolatos adatgyűjtésben, az alapkataszterek felállításában, a nyilvántartások vezetésében, karbantartásában, az erre épülő informatikai rendszer működtetésében.
Ennek keretében a vonatkozó jogszabályi előírások, illetve megállapodások alapján ellátja a termésbecsléssel, termés-prognosztizálással kapcsolatos hatáskörébe utalt feladatokat.
- B. Termelés-szervezéssel kapcsolatos feladatokat végez.
Ezen belül:
- tájékoztatja a mezőgazdasági bizottságok tagjait a támogatási lehetőségekről és feltételekről,
 - a hitelezési előírásokról,
 - segítséget nyújt a pályázatok, üzleti tervek készítésében,
 - lehetőség szerint intézi a támogatások igénylésével kapcsolatos ügyeket.
- C. Ellátja a kamarára háruló helyi szintű piacszervezési feladatokat. Így különösen:
- tájékoztatja a mezőgazdasági bizottságának tagjait a beszerzési és értékesítési lehetőségekről,
 - kezdeményezi az egyes osztályok által véleményezett és elfogadott termékértékesítési szerződések megkötését,
 - közreműködik a kamarai tagok, illetőleg kamarán kívüli szervezetek közti átmeneti vagy tartós gazdasági kapcsolatok kialakításában,
 - a piaci zavarokról tájékoztatja a területi kamarát, illetve annak illetékes osztályát,
 - figyelemmel kíséri a gazdasági piac szereplőinek magatartását, a kamarai etikai szabályzatban előírtak betartását.
- D. Termelési szaktanácsadást nyújt a kamarai tagok részére igény szerint. Ezen belül figyelmet fordít környezetvédelmi előírásokra, a kémiai szerek használatára és a mezőgazdasági hulladékok kezelésére. Szervezi az egyéb jellegű kamarai szaktanácsadás helyi kamarai tagokhoz való lejuttatását. Igény és lehetőség szerint közreműködik az üzleti alapú szaktanácsadás szervezésében.
- E. Végzi a kiállításokkal, külföldi kapcsolatokkal kapcsolatos kamarai feladatok helyi szintű szervezését.
- F. Közreműködik a szakképzési törvényből származó feladatok ellátásában. Kiemelten a mezőgazdasági bizottság

- véleményezi a földművelési alapokkal kapcsolatos pályázatokat (szaktanácsadási, fejlesztési, földvédelmi támogatás, esetenkénti pályázatokban foglalt feladatok stb.)
- közreműködik a támogatások igénylésében, illetőleg a biztosított jogosítvány szerint a szükséges igazolások kiadásában,
- végzi a jogszabályi módosítások és a Földművelésügyi Minisztériummal kötött megállapodás függvényében önzorgatási jogkörben átadásra kerülő egyéb közizgatási feladatokat.

5. Önkormányzatokat érintő közizgatási feladatai:

Az egyes önkormányzatokkal kötendő külön megállapodások szerint közreműködik az önkormányzatok jogszabályban meghatározott földművelésügyi izgatási feladatainak a végrehajtásában.

6. Ellát minden, a kamara működéséhez tartozó feladatot, amelyet munkája irányítására jogosult személytől kap.

**Pest megye 5. számú körzetéhez a következő települések tartoznak:
Aszód, Bag, Domony, Galgahévíz, Hévízgyörk, Iklad, Kartal, Tura, Verseg.**

FOGADÓÓRÁK RENDJE:

HÉTFŐ:	8-11 óráig	Aszód
	11-12 óráig	Iklad
	13-15 óráig	Domony
	15-16 óráig	Bag
SZERDA:	8-11 óráig	Tura
	11-14 óráig	Galgahévíz
	14-16 óráig	Hévízgyörk
PÉNTEK:	8- 9 óráig	Verseg
	9-12 óráig	Kartal

Egyéb időpontokban megtalálható a körzetközpontban
Aszódon a Polgármesteri Hivatalban.

Az 5. számú körzel gazdajegyzője:

Ruszkai János

**Címe: 2173 Kartal, Bartók Béla u. 8/b
☎ Telefon: 06-30/503-312**

SÖR

a BAGI SÖRFÖZDÉBŐL !!

- Lakodalmakra, rendezvényekre hardós tételben, hűtővel, csapolóval *a helyszínrre szállítva - kedvezményes áron.*

- Előrendelés: a helyszínen

vagy telefonon 06-20-347-110

*Kiváló minőség -
pontos kiszolgálás*

A helyszínen kapható üvegben vagy
hozott műanyag flakonba
délután: 2 - 6^h között

EGÉSZSÉGÜKRE!

PÁLINKAFŐZÉS

**Korszerű szerzőzde
pálinkabérfőzést vállal.
Szállításról szükség esetén
gondoskodunk.**

*Szentmártonkáta,
Bacsó Béla u. 66.*

 Telefon:

(01)Szentmártonkáta 125

"Mindaz, aki e vízből iszik ismét megszomjazik.
De, aki abból a vízből iszik, melyet én adok,
nem szomjazik soha többé."

Szent János

"Ezen ivókiáltással is tisztelni kívántunk, és megörökíteni azokat a kutakat, melyek annyi évtizeden keresztül adtak enyhítést az itt lakóknak. ... Az idejövő idegent kínáljuk meg vízzel. Ezen a területen vásárra menet, piacokra menet, nagyon sokan megfordulnak. Ez a kút legyen pihenőhely, lelki kút, lelki tikkadtságunk enyhítője. A község szépségét, szép akaratát dicséri, ha ebben a nehezedő gazdasági helyzetben még mindig tudunk szepet alkotni vagy alkotatni, akkor nem vesztesz ki belőlünk a lélek, akkor van értelme a nehéz körülmények között is dolgozni a lélek öröme." - hangzottak Tóth István polgármester szavai az 1995. július 11-i kútavatáson. A képviselő-testület 1993. november 22-én önkormányzati határozatot hozott ivókút felállításáról. Ez a gondolat született mindazért, mert a felújított és áthelyezett Szent János szobor valamiféle térkihasználást igényelt, s hogy ez lehessen a kialakulóban lévő vásári- piaci központ díszje.

Dr. Pogány Gábor művészettörténész méltatta **Pannonhalmi Zsuzsa** kerámiaképzőművész által tervezett és készített "közösségi létesítmény"-t: A kutak és források valamikor az emberek találkozási helyei voltak, nem mindenütt volt tiszta, jó ivóvíz. Pannonhalmi Zsuzsa nagyszerű művészettörténeti és történelmi ráérzéssel oldotta meg a feladatot. A művészetek és a kutak történetének több különböző pontjára utalt. A természetes megvilágítás, még melegebbé teszi a kiegészített színeket, melyeket a művész eleve úgy válogatott össze, hogy körbejárta a környéket. Az ornamentikus és figurális díszítés kialakításához a közeli növényvilág és népművészet

motivumkincseit használta fel. A galgamenti népművészet kiemelt motívuma a galamb. Ha egy kútból csordogál a víz, a környék madarai odajönnek és tájták a szájukat. Pannonhalmi Zsuzsa, mintegy idézi a valóságot. A kivitelezésre használt pirogránit kiállja majd az idő próbáját, mert fagyálló, színét megtartja. Zsolnayék is ezzel az anyaggal dolgoztak. Végetül had mondjak el egy történetet: Volt egyszer egy nagyon gazdag parasztember Hódmezővásárhely mezővárosában. Ugy hívták Nagy András János. Ennek az embernek nem volt gyereke, s ezért a vagyonából valamiféle alapítványt akart volna Hódmezővásárhely polgárságának, városi lakosságának adni. Így bement a városházára és megtanácskozta annak vezető testületével. Ő úgy gondolta, hogy mivel Hódmezővásárhely alföldi lapályon fekszik, a Tisza árterületén, a kútvizek nem jó minőségűek. Ő a pénzén fúrat egy artézi kútat, hogy a mélyről az igazi tiszta víz jöjjön föl. A város vezetői arról próbálták meggyőzni, hogy ne kútat fúrosson, hanem valamelyik nyugat-európai egyetemre készítsen egy alapítványt vásárhelyi diákoknak. Gondolkodási időt kért. Majd mikor elérkezett az idő, megkérdezték.

- Nagy András uram! Széna-e vagy szalma? Tudomány lesz-e, vagy víz?

- Víz lesz abból, - mondta Nagy András János - mert a tudomány már sok embernek megzavarta a fejét, de a tiszta víz még senkinek.

Fogyasszák egészséggel!

Pannonhalmi Zsuzsa művész nő kérésünkre beszélt eddigi pályájáról, munkásságáról, s a Turán szerzett benyomásokról, melyet a Turai Hírlap olvasóival szeretnénk megosztani.

- Hogyan döntötte el, hogy a kerámiának szenteli az életét?

- Igazából nem ilyen vonalon indultam el, mivel zenegimnáziumot végeztem, de zenész helyett csak zeneszerető és ismerő ember lettem. Édesanyám az Épület- és Szobrászipari Vállalatnál dolgozott. A szobrászok kiviteleztek a munkáikat. Ott találkoztam először Mattioni Eszter szobrászművésszel, aki akkor éppen a budapesti Rókus-kápolna altemplomát és oltárképét készítette. Egy általa kialakított sajátos hímes műkö technológiával vált ismertté, amelyben a rajzolatokat a különböző felhasznált ásványok és kövek adják. Érdeklődött továbbtanulási terveim felől, de akkor még nagy bizonytalanság volt bennem. Kacérkodtam az építési pályával. Az ő biztatására és segítségével kezdtem el rajzolni, majd egyidőben jelentkeztem építészek és iparművészek kerámiá szakára. Mindkét helyre felvételt nyertem, de inkább az utóbbit választottam. Legnagyobb örömömre ezen a szakon is foglalkoztunk építészzel. Nem véletlen, hogy a kerámia-művészet számomra két kedves terület közéül az egyik az építészethez kapcsolódó, illetve teret meghatározó épületrészek (szószék, dombormű, kút) tervezése és készítése. A turai a 15. épülettel kapcsolatos munkám. A másik, az emberközeli, részletes megmunkálású, kézbesimuló finom porcelántárgyak (doboz, váza, tál, plasztika) kivitelezése. A diplomámat 1974-ben szereztem meg a Magyar Iparművészeti Főiskola kerámia szakán Csekovszky Árpád növendéként.

- Mít jelent munkájában, hogy férje, Gál István mérnök?

- Természetesen rengeteget, hiszen a műszaki részét mindig ő végzi. A férjem segítségével pl. a turai ivókút kupolájának elkészítése komoly nehézséget jelentett volna. Vagy pl. a '94-ben felavatott bagyi munkám (600 éves emlékoszlop) hatalmas szelvénynek van kitéve, de annak ellenére örök időkre stabilan kell állnia.

- Alkalmaz-e valamilyen sajátos technikát?

- Mindig kísérletezem. A Turán is használt porcelánsamotha nagyon beleszerettem. Mázzal már régóta nem dolgozom, hanem a természetből vett anyagokkal (pl. bauxitmeddő) színezek.

- Tulajdonképpen, hogyan történt a felkérés, illetve megbízás a turai kút elkészítésére?

- A turai származású kertészmérnökkel, Jenei Sárával, aki a kút körüli park tervezője, egy közös munkával pályáztunk a Kertészeti Egyetem felhívására. A turai polgármester feltehetőleg ott láthatta először a maketteket. Ugyanis többféle variációt ajánlottam fel. Alternatív lehetőségként felmerült a butiksor által körülvett térre felállítandó szökőkút. Gondolom, hogy Tóth István látta a legutóbbi iklaði (figurális dombormű) és a már említett bagyi munkáimat is.

- Milyen szempontokat vett figyelembe a díszítőelemek megválasztásánál?

- Elsőként a turai himzészvilágot tanulmányoztam, mert Turának megfelelően mindenképp népi motívumokban gondolkodtam. Legjellegzetesebbnek és leggyakoribbnak a galamb és az "ökörhügy" motívumokat találtam. Minden kútervemnek a galamb és a

víz volt a témája. A kastélyt is alapul vettem. Megfigyeltem, hogyha a vásártérre kimegyünk, a kastély és az ivókút számos pontból együtt látszik. Egy ilyen látvány harmóniájához összhangra törekedtem, ezért a kút tetején elhelyezett szélkakas egyik része azonos a kastély tornyán találhatóval, a másik része pedig természetesen a kakas, a játékoság kedvéért.

- Előfordulhat-e, hogy egy ilyen kutat máshol is felépítenek?

- Ez csak Turán. Lektorálás után felkerül az Országos Műtárgylistára. Magyarországon kormányrendelet van arra, hogy csak zsűrizett köztéri munka kerülhet elhelyezésre. A művészvilág is határozott lépéseket tesz a dilettantizmus ellen, mert ez a korszak egykor művészettörténet lesz, munkáink alapján kapnak képet a korról. Ezért szankciókra lenne szükség. A polgármesterükkel ellenében, sajnos sok olyan polgármester van, akiket kényszeríteni kellene az előírásokra.

- Ezek a céltudatos és határozott kijelentések nagyfokú közéletiséget sejtetnek.

- A Kerámikusok Társaságának az elnöke vagyok. Számos zenei rendezvény, hangverseny megszervezésével próbálunk pénzt összegyűjteni a kerámikusok 3 kötetes enciklopédiájának kiadásához.

- Mielőtt további jó munkát kívánnék, szívesen hallanék néhány szót arról, hogy milyenek ismerték meg Turát és a turai embereket?

- A turai emberek érdeklődők. A több mint 52 napos itt-tartózkodásunk során minden munkafolyamatot figyelemmel kísérték. Villannyal, locsolással, s állandó vendéglátással segítették a munkánkat. Úgy érzem, "Turán mindenki otthon lakik", melyben nagy része van polgármesterüknek, aki igazi "falugazda". A falu természeti adottságait csábítóan találom, pl. a Galga meg tudna ihletni egy újabb építészeti alkotásra.

- Egy újabb együttműködés reményében köszönöm meg a beszélgetést. (S.T.)

Képző- és Iparművészeti

Lektorátus

1014 Budapest, Üri u. 54-56.

Az 1991. évi XX. törvény 109. §. (1., 2.) bekezdése alapján készült

SZAKVELEMÉNY

Tura Nagyközség Polgármesteri Hivatala felkérésére és költségvállalásával

Pannonhalmi Zsuzsa keramikumművész

(2119 Pécel, Petőfi u. 52.)

készített Szent János-ivókutat gloriettel. Anyaga: magas tűzön égetett kerámia. A kút mérete: 220 cm magas, 140 cm széles, négy ivófejjel, négy medencével. A gloriét tervet Gál István építész készítette, a kertszépmunkák munkája. A Képző- és Iparművészeti Lektorátus véleménye alapján elismeréssel ajánlja rendkívül szellemes komplex terv a XX. század magas művészi fokán: a közönség részére megőrzésével és továbbvitelével. A kiszélesedő utca közepén kialakított nyújtott, az eddig előnytelen pozícióban álló méretű, a provincionális barokk formavilágát méterrel áll - lépcsős kiemeléssel - négy oszlopok burkolata meleg okker színű ornamentikával. A kupolát színes, mázas gömbbel és dekoratív réz szélkakással. A madarak ülnek, a kupola közepén a dekoratív elem és a Szentlélek jelképe is folyik a víz a négy ívelt medencébe. A kút tetejét is galambfigurák díszítik, az alattuk körbefutó felirat János evangéliumából vett idézet. A padlót egyszerű, szürke-fehér ornamentikával díszített terrazzóval burkolták. A kút mögött az ívelten elnyúló formában folytatódó parkból az út kivezet az új várostér és a Galgapart felé. Az épület-kút-szobor-kertészet harmonikus egységként létrehozott együttes méretében, anyagválasztásában, egyszerű, de mivesen kialakított formavilágával beleilleszkedik a környezetébe, felhasználja a korábbi népi építészeti hagyományok szín- és formavilágát, szellemiségével minőségében új értéket teremt az adott környezetben. A Nepomuki Szent János-szobor megmentése és kiemelése kapcsolódást jelent a múlthoz, a kút közelébe helyezve tartalmi értelmet is nyer, mint a folyók-vizek patrónusa. A dekoratív formájú színes kupola funkciójában ámyékadó, de megjelenésével hangsúlyt ad, természetközéppontként is működik.

mérete: 500 x 500 cm Ø. Az építészeti környezet és kerttervezés Jenei Sára Iparművészeti Lektorátus a szakértők elfogadásra a művet az alkotónak. A században igen ritka igénynek felel meg értéket teremteni a hagyományok helységeiből kivezető, tölcésesen ovális alakú park belső csúcsára helyezték Nepomuki Szent János-szobrot. A kis idező színes szobrocsonk mögött néhány kerámia oszlopon a kupolás gloriét. Az kerámia, spirálisan felfutó bevészt növényi kerámiaacserép borítja, közepén arany kupola belső oldala kék színű peremén zárókövet idező kiterjesztett szánnyú galamb egyben. A hengeres kútfejből négy csapból

A Jenei Sára készítette kertészeti terv a park rendezését teljesen a szobor és a kút szolgálatába állítja. Elsősorban alacsonyra növényállományt tervezett, az utca házak felőli oldalán megtartotta helységeben hagyományos gyümölcssteraszt. A fák nagyobb része ősze kerül kiültetésre.

A megbízónak 440.000 Ft állt rendelkezésére e kerámikút és építmény létrehozására, amely lényegében az anyag és az égetés költségeit fedezte. A szakértők megállapítják, hogy ez az összeg legalább az inflációs rátát vegye figyelembe és ennyivel emelje meg az összeget. A Képző- és Iparművészeti Lektorátus a szakértők javaslatára az 1995. évi központi beruházási keretből bruttó 200.000 Ft-tal támogatja a mű megvalósulását. A 200.000 Ft a művész részére a beruházó költségvállalásán felül kifizethető a szerződés záradékolásával egyidejűleg.

A szakértők az építmény és a kút eszmei értékét 5 millió Ft-ban állapították meg.

TISZTA UDVAR - TRÁGYASZAG ... avagy SEGÍTSÉG !!! BÚZ VAN !!!

Ha majd egyszer megírják községünk monográfiáját, feltétlenül említsék meg a tűzimádókat vagy inkább füstimádókat, akik napkeltekor, napnyugtakor meggyújtják az egész nap összekapált gázt, műanyagot, miegymást és a vasárnap kivételével minden nap egymást váltva félelmetes színű és főleg szagú füstoszloppal köszöntik a napfelkeltét, napnyugtát. Elvből nem vesznek kukát, hiszen így elégethető a rossz csizma, nylon és minden, ami cifrázva fűszerezi az amúgy is elviselhetetlen füstszagot. Ez az áldozati füst csak 10 m-ig emelkedik, aztán megcélozza a nyitott ablakokat, és az áldozati személyek szeme, orra, szája tele van vele.

Amikor végre magunkhoz térnénk, megérkezik a bűzimádók üdvözlője. A nap felhevíti az udvarok ölelésében tárolt trágyadombokat, a lakóépületekhez kapcsolódó disznó- és csirkeólakat, klozettkat. Az ezekből kigőzölőgő illetlen szagoknak a bűzkavalkádjá gyenge légáramlással beszörnyülködik a lakások mindenhelységébe, nemcsak a bűzimádókéba, hanem kivétel nélkül mindenhová. A szobaablakokat nem nyithatjuk ki, mert fojtogató trágyaszag ömlik be rajta. Az egyre szépülő virágokkal díszített, parkosított udvarokban, ha leül a vendég, egy idő múlva a házigazdával együtt úgy csapkodja a kezét, lábát, mintha csüddöngölőt járna, mert a bűz nem jár egyedül, jönnek ám vele a bűzről pattant harcias disznólegyek is, amelyeknek sehogyan sem lehet a szúrását kivédeni.

Ahogy sétálunk a tisztára sepert, virágillatos utcákon, egy-egy udvarból sújtólégszerűen orrbavág egy hetes erősségű trágyabűz. Vajon az ottlakók érzik-e?

Környezetünk megtisztítása terén nagyot léptünk a szennyvízhálózat megépítésével, a gáz bevezetésével. Javasolom, most a bűz megszüntetése következzen, egyénenként és intézményesen is tennünk kellene.

Mi csak szagérzők vagyunk, a szakértők tudnának igazi segítséget nyújtani szakszerű útmutatással az egész községet átjáró terjedő bűzök leküzdésében.

Nem elszigetelt jelenség, hogy az udvarokon rohadó trágya alól csordogál a kert felé a trágyalé, hogy az árnyékszékék még mindig vidáman üzemelnek!

Legnagyobb sértés embertársainkkal szemben, ha nem vesszük figyelembe az ő érdekeiket is. A háború is azért dúl a világban, mert embercsoportok csak saját érdekeiket hajszolják.

Minden tiszteletet megérdemelnek a kistermelők, állattartók, de nem lehet elavult módszereket alkalmazni a trágyakezelésben, amikor számtalan jó módszer le van írva a szakkönyvekben, hozzávaló szerek kaphatók.

Tisztelettel kérem turai embertársaimat, tiszteljenek meg bennünket azzal, hogy a gazdaboltban kapható szerekkel, műtrágyával szagtalantisák bűzölőgő objektumaikat, fedjék le nylonnal a trágyadombokat, ne füstöljenek reggel-este, a gázt komposztálják inkább.

Nem ártana valamilyen formában intézményesen is felhívni a lakosság figyelmét a bűzölőgő létesítmények szakszerű kezelésére és a telken az optimális elhelyezésre.

Községünk környezetének emberibbé tételében nincs szünet, folyton tennünk kell magunkért, egymásért. Most a városodás felé vezető út levegőjét javasolom közös erővel megtisztítani.

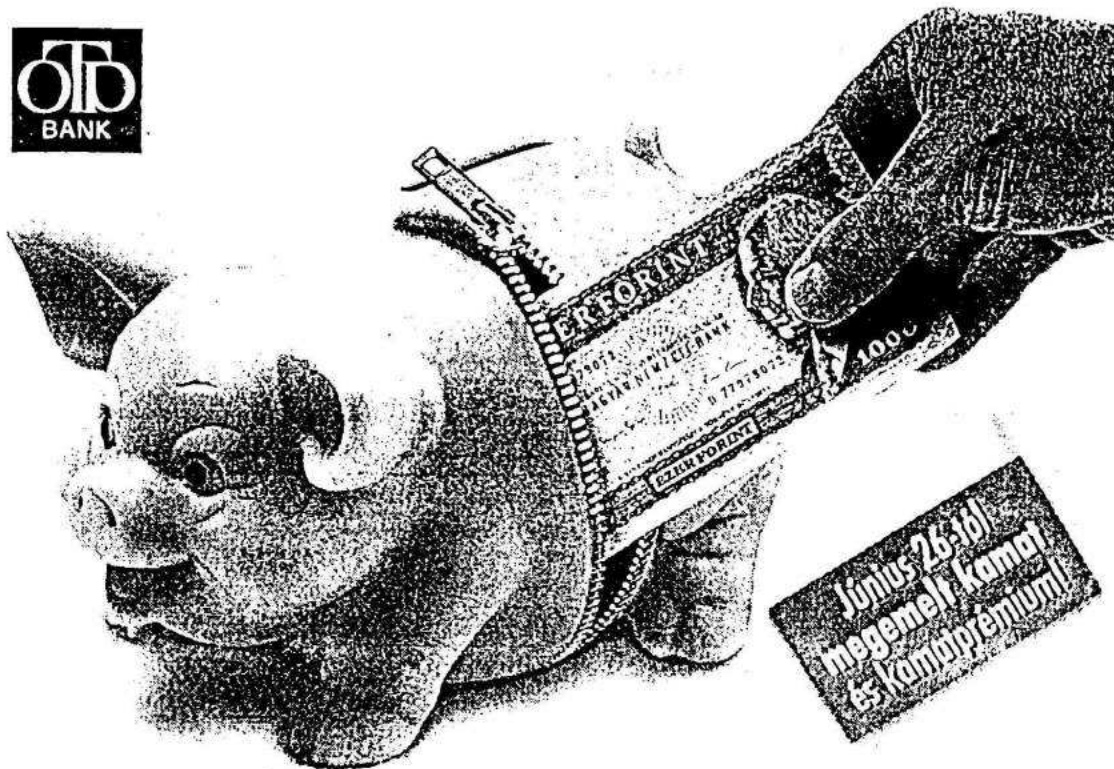
Pásztai Péter

SZENNYVÍZPROGRAM

Legutóbbi jelentkezésünk óta eltelt időben a szennyvízvezeték-hálózat építése az előre eltervezett ütem szerint haladt, illetve halad. Ezt követően történik a házi átemelőaknak telepítése. A beruházó részéről folyamatosan figyelemmel kísérjük az építést, s a műszaki ellenőr koordinálásával összehangoltan megy a munka. Jelenleg a beüzemelt házak száma átlépte a 700-at. Az év végéig Turán - várhatóan - kb. 1000 ház lesz rákapcsolva a rendszerre. Jelenleg épül - Tura-Galgahévíz határán - az átemelő-szivattyú telephelye. Ennek beüzemelése kb. szeptember 15-30. között várható. Ezt követően kerülhet sor a galgahévízi házaknál a házi átemelőaknak telepítésére, illetve beüzemelésére. Az építésnek része a megfelelő elektromos-hálózat építése is, melynek szabályosságát érintésvédelmi jegyzőkönyvvel kell bizonyítani. Azt már sokszor, - de valószínűleg nem elégszer - leirtuk, illetve elmondtuk, hogy az elektromos szerelés költségei a lakót terhelik, azaz ezt a költséget a 60.000 Ft nem foglalja magában. Az volna a célszerű, ha a szivattyú telepítésével egyidőben, vagy azt megelőzően épülne az elektromos csatlakozás. Ez esetben a számlálással együtt kerülne beüzemelésre a szivattyú.

Megértjük azt, hogy költségkímélés miatt szeretnék ezt a szerelést saját maguk elvégezni, vagy elvégeztetni. Kérjük Önöket, hogy ezt tegyék meg az átemelőakna telepítése előtt! Ebben az esetben, amikor a hálózatépítők beálltak a megfelelő helyre az udvarba a nyomócsővel, máris szerelhető a villany. Így nem tesszük ki magunkat annak a kockázatnak, hogy a fokozott érintésvédelmet követelő, vízben levő szivattyú esetlegesen áramütést idézzen elő. Kérjük Önöket a fentiek megértésére, illetve elfogadására. Reményeink szerint most már valóban beindul a rendszeres szennyvízóra-leolvasás, illetve a díj szedése. Ezt a munkát Zólyominé Kovács Katalin fogja a jövőben végezni. Kérjük segítségüket e munkavégzéssel kapcsolatban is. A mérésről annyit, hogy 1 kapcsolásra kinyomott szennyvíz mennyisége kb. 130 l, azaz ~ 8 kapcsolás egyenlő 1 m³-rel, melynek díja 40 Ft. Köszönjük eddigi türelmüket, melyet az építés során tanúsítottak, s továbbra is kérjük megértésüket a munkák végzése folyamán.

Dolányi Mihály
GA-TU elnök

Van kivétel!

Az OTP Lakossági folyószámlán lekötött pénz egy része már a lejárat előtt felvehető, a maradék pedig tovább kamatozik

Az OTP Bank kivételesen rugalmas megtakarítási lehetőséget nyújt a Lakossági folyószámlatulajdonosoknak. Az 1, 3, 6 vagy 12 hónapos futamidejű, lekötött betétek bármekkora összegről szólhatnak, s lehetnek egyszeriek, de akár folyamatosan meghosszabbítottak is, és a hónap bármely napján indulhatnak.

Az OTP Lakossági folyószámlán szükség esetén hozzá lehet férni a lekötött pénz egy részéhez, a fennmaradó rész edig - ellentétben sok megtakarítási formával - zavartalanul gyarapodik tovább a futamidő végéig.

Mostantól mindezt megemelt kamatok teszik még vonzóbbá. A futamidő hosszától függően 21,5-25,5 % között változik a kamat, s 100 000 Ft feletti lekötés esetén, az összegtől függően további 2-4 %. Így akár

évi 29,5 % kamatra is szerel lehet.

Az OTP Lakossági folyószámla tehát nemcsak a mindennapi pénzügyek elrendezésére, hanem a megtakarítások rugalmas kezelésére is ideális megoldás.

**Országos Takarékpénztár
és Kereskedelmi Bank Rt.
Pest Megyei Igazgatóság
Aszódi Fiók**

Aszód, Kossuth Lajos u. 42-46.
Tel.: 06/60 341-995; 76, fax: 133

NYITVA TARTÁS

1995. május 15-től
hétfőtől csütörtökig: 7.45-15 óráig
pénteken: 7.30-13 óráig
Ebédidő: 12.35-13 óráig

**AZ ALÁBBI SZOLGÁLTATÁSOKKAL
ÁLLUNK TISZTELT ÜGYFELEINK
RENDELKEZÉSÉRE:**

- lakossági-vállalkozói hitelügyintézés
- lakossági betét, lakossági folyószámla-vezetés
- ATM-EC/MC, Ügyfélkártya
- vállalkozói számla kezelés
- értékpapír-kötvény forgalmazás
- OTP Garancia Biztosító szolgáltatásai

Lakossági folyószámla. Az OTP Bank többet ad.

**Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Rt. Pest Megyei Igazgatóság
Aszódi Fiók, Aszód, Kossuth Lajos u. 42-46. Tel. 06/60 341-995; 76, fax: 133**

A nyár veszélyei

Mire vigyázzunk a meleg nyári napokon?

Augusztusban is tart még a nagy nyári melegek, az üdülések, strandolás ideje. A szép napsütés nemcsak öröm, veszélyeket is sejtethet magában - főleg a betegek, gyermekek, idősek részére.

Földünk légkörét védő rétegei környezet-szennyezésünk miatt elvékonyodtak - az "ózonlyuk" következtében a káros ultraibolya sugarak behatolnak a légkörbe és ott a Föld felszínére érve hatásukat kifejtik. Kis mennyiségben ezek a sugarak hozzájárulnak a barnuláshoz a bőrben található festékanyagok felszaporításával. Hirtelen leburnulni akarók bőrén súlyos bőrgyulladás jelentkezhet, nyugtalanság, láz kíséretében. A barnulás csak fokozatosan jöhet létre, hiszen a hirtelen nagy mennyiségű UV-sugárzás hatására bőrgyulladás, majd foltos hámlás keletkezik.

Rendszeres, erős sugárzásnak kitett bőrtületeken gyakrabban jelenik meg bőrrák.

Ezt a megfigyelést a tengerészek, szabadban ruha nélkül dolgozóknál tették. Az ultraviola sugárzás erősödése miatt a 11 órától 15 óráig terjedő időszakban egyáltalán ne menjünk napra, illetve ruhákkal, kalappal védjük bőrünket a fénytől, mert ebben az időszakban a legerősebb a káros sugárzás, ez okozza a bőrrákot. Az eddig leírt elváltozások leginkább a fehér bőrű embereket veszélyeztetik - a barna bőrűeken ilyen hatásokat nem figyeltek meg.

Különösen hajlamosak a rosszindulatú elfajulásra a bőr hibái - szemölcsök, anyajegyek - ha fehér bőrrel kombinálódnak.

A meleghatásnak is vannak káros következményei - napszúrás, hőség, melyek hányással, lázzal, szédüléssel járnak. Megelőzésük fontos: kalap, sapka használata, folyadékfogyasztás, amelyhez megfelelő mennyiségű só, illetve sós ételt is együnk, mivel a verejtékkel eltávozó sókat pótolni kell. A napszúrásra hajlamosak a gyermekek, így az ó napoztatásukra különösen figyeljünk. Vászonzalag és -sapka nélkül sosem legyenek a gyermekek nyáron a szabadban. Szintén érzékenyek a magas vérnyomásos, szívbeteg és a pajzsmirigy betegségben szenvedők (-strumasok).

Ha már kialakult a napszúrás, a beteget fektessük hűvös szobába, homlokára borogatást adjunk, bő folyadékfogyasztás és lázcsillapítók adása ajánlatos.

Nem esett szó még a Nap allergiáról, amely sajnos az egyéni allergiás betegségekhez hasonlóan az utóbbi években egyre gyakoribb. Kevés napozás hatására a nap által ért területeken viszkető apró kiütések sokasága jelentkezik. Kezelése az orvos által előírt terápia, és továbbiakban a test napsugaraktól való védelme - ruházat, fényvédő krémek használata. Különösen oda kell figyelnie a fényvédelemre annak, aki betegsége miatt gyógyszert szed, mert egyes gyógyszerek - pl. a Doxyciclin kapszula - fényérzékenységet okoznak.

Fenti tanácsok figyelembe vételével továbbra is élvezhetjük a nyár örömeit.

Dr. Vészi Zsuzsanna

A családi és iskolai nevelés (4.)

Örömünk; az ezerarcú gyermek

AZ ALÁBBI TÍPUSÚ GYERMEKEKET VEGYÜK SORRA, VIZSGÁLVA A KÜLSŐ ÉS BELSŐ JELLEMZŐ TULAJDONSÁGAIKAT:

A/; A MEGÉRTÉSRE VÁRÓ GYERMEK

B/; AZ ÉRZÉKENY GYERMEK

C/; A "KEMÉNY" ÉS "PUHA" GYERMEK

D/; AZ ALKALMAZKODÓ ÉS SZEMBEFORDULÓ GYERMEK

E/; A MEGGONDOLATLAN ÉS MEGFONTOLT GYERMEK

F/; AZ EGYÜTTÉRZŐ GYERMEK

G/; AZ AUTONÓMIÁRA SZÜLETETT GYERMEK

JELLEN SZÁMBAN AZ ELSŐ KÉT TÍPUSÚ GYERMEKEKET VIZSGÁLJUK MEG KÖZELEBRŐL EGY KICSIT MÉLYEBBEN.

A/; A MEGÉRTÉSRE VÁRÓ GYERMEK: A NEVELÉS A MEGÉRTÉSSEL KEZDŐDIK. A KÜLSŐ ÉS BELSŐ JELLEMZŐK, A VELESZÜLETETT ÉS A KÖRNYEZETI HATÁSOK EGYÜTT HATÁROZZÁK MEG A GYERMEK TULAJDONSÁGAIT. ÁHHOZ, HOGY HELYESEN TUDJUNK NEVELNI MINDENKELŐTT GYERMEKÜNKET KELL MINÉL PONTOSABBAN ISMERNÜNK. HATÁROZOTT ELKÉPZELÉS SZERINT, KÖVETKEZETESEN NEVELJÜNK, DE FIGYELVE ARRÁ, HOGY GYERMEKÜNKNEK

MILYEN TULAJDONSÁGAI VANNAK, MIT KELL ELFOGADNUNK, S MI AZ, AMIT TÜRELMESEN ÉS KITARTÓAN FORMÁLNUK KELL. AZ ELSŐ, AMIT MEG KELL FIGYELNÜNK, HOGY GYERMEKÜNK EX-TROVERTÁLT VAGY INTROVERTÁLT, AZAZ KIFELÉ FORDULÓ VAGY BEFELÉ FORDULÓ. HA EGYIK SEM JELLEMZŐ RÁ KIFEJEZETTEN, AZAZ EGYENSÚLYBAN VANNAK BENNE AZ EXTROVERT ÉS INTROVERT VONÁSOK, AZ A LEGJOBB. DE HA A KÉT SZÉLSŐSÉG VALAMELYIKRE JELLEMZŐ RÁ, ENNEK MEGFELELŐEN KELL VELE BÁNNI, S LEHETŐSÉGET TEREMTENI, HOGY A MÁSIK FAJTA VISELKEDÉST IS GYAKOROLJA. AZ EXTROVERTET AZ ELISMERÉS IRÁNTI, AZ INTROVERTET AZ AUTONÓMIÁRA VALÓ VÁGYA KIELÉGÍTÉSÉVEL LEHET ERRE ÖSZTÖNÖZNI.

A HARMONIKUS NEVELÉS LÉNYEGE, HOGY A SZÜLŐK ÉS A GYERMEK KÖLCSÖNÖSEN IGYEKEZNEK KIELÉGÍTENI EGYMÁS IGÉNYEIT.

B/; AZ ÉRZÉKENY GYERMEK: MINDEN GYERMEKRE JELLEMZŐ TULAJDONSÁG A IS, MELYNEK ÉRZELMESEBB VÉGPONTJÁT ÉRZÉKENYNEK, VAGY LABILISNAK, A MÁSIKAT PEDIG SZILÁRDNAK VAGY STABILNAK NEVEZHETJÜK.

AZ ÉRZÉKENY GYEREKET SOK MINDEN NYUGTALANÍTTJA, KÖNNYEN MEGBÁNTÓDIK, SOKAT AGGÓDIK, A BAJBA JUTOTTAKKAL UGYANAKKOR NAGYON EGYÜTTÉRZŐ, NAGYON

RAGASZKODÓ. A SZILÁRD GYERMEK SZORONGÁSMENTES, HANGULATA KIEGYENSÚLYOZOTT ÉS NEM VÁLTOZÉKONY, RUGALMASAN TUD ALKALMAZKODNI, TÖBBNYIRE SIKERES IS. ERŐS ÉRZELMI HATÁSOKRA REAGÁL CSAK, KÖZÖMBŐSSÉGRE HAJLAMOS. SZORONGÁSRA NEM HAJLAMOS, DE NEM IS MEGÉRTŐ AZ ILYEN EMBEREKKEL SZEMBEN. A LABILIS GYERMEKEK TÖBB APRÓ GONDOSKODÁST IGÉNYELNEK, ÁLLANDÓ BATORÍTÁST, TÁMOGATÁST, A SZILÁRDAK ÖNÁLLÓAN FEJLŐDNEK, DE IDŐRŐL IDŐRE OBJEKTÍV VISSZAJELZÉST, KORREKCIÓT, SZIGORÚ KÖVETKEZETESSÉGET KÍVÁNNAK. A SZEMÉLYISÉG FONTOS ALKOTÓELEME AZ EMPÁTIA. EGYIK ÖSSZETEVŐJE - MEGÉRTI A MÁSIK ÁLLAPOTÁT, ELŐRE LÁTJA VISELKEDÉSÉT ADOTT HELYZETBEN - INKÁBB A STABIL GYERMEKEKRE JELLEMZŐ. MÁSIK ÖSSZETEVŐJE - AZ EGYÜTTÉRZÉS, HOGY HASONLÓ ÉRZELMEKET VÁLT KI BENNE A MÁSIK ÉRZELMI ÁLLAPOTA - PEDIG A LABILIS GYERMEKEKNÉL MEGFIGYELHETŐ INKÁBB. MINDKÉT TÍPUSNÁL NAGYON FONTOS A TÜRELEM, HELYSZELÉSÜNK VAGY HELYTELENÍTÉSÜNK UTÁN NE AZONNAL AKARJUK A HATÁST LEMÉRNI A KÉSŐBBI CSELEKVÉSEK SORÁN.

Szabó Gizella
gyógypedagógus - tanár

EGYHÁZKÖZSÉGI HÍRADÓ

A turai KALÁSZ-fiatalasszonyok csoportja karitászmunkát is végez. Tervünk, hogy bejelentkezünk a Váci Egyházmegyei Karitászbba, remélhetőleg szeptemberben megvalósul. Olvastuk a Baráti Levélben (egyházmegyéni karitás újságja), hogy ebben az évben is lesz "Akik még nem voltak nyaralni" gyermektábor Diósjenőn. Ezt a tábort a váci ifjúsági karitászcsoport működteti. Gondoltuk, tudnánk segíteni a tábor fenntartásában. Megkerestük a Váci Egyházmegyei Karitászmunkatársát és felajánlásunkat. Július 2-án a KALÁSZ-nagymamák összejövetelén Melegné Vass Magdolna kérte, hogy aki tud segítsen a gyűjtésben. Elsősorban nekik köszönhető, hogy az autó megpakolva tudott elindulni. Július 12-13-án tartottuk a gyűjtést Tóth Péterné garázsában. Sok paprika, paradicsom, dió, uborka, burgonya, tojás, hagyma, cukor, olaj, liszt stb. gyűlt össze. Július 14-én Szovicsné Kolessza Erika szállította Vácra, ahol nagyon megőrültek a sok terménynek, élelmiszernek. Reméljük lesz még alkalmunk a segítségnyújtásra!

Ocsovainé

KARITÁSZ

Váci Egyházmegyei
Karitás
2600 Vác, Március 15. tér 7.
Postacím: 2601 Vác, Pf. 319.
Telefon/fax: (27)-317-059

VÁCI EGYHÁZMEGYEI KARITÁSZ

Vác, 1995. július 25.....

601/95

Lukács András•
plébános atya részére
2194 Tura
Petőfi tér 35

Tisztelt Plébános Atya !

Engedje meg, hogy Önnek és Karitászosainak megköszönjem adományukat a tábor vezetői nevében is. A táborban lévő hátrányos helyzetű gyerekek is nagyon örültek a sok finom ennivalónak. A megmaradt ételmezt a táborok után az Ipolytölgyesi Szent Erzsébet Otthon fogyasztékos gyermekei részére adtuk át. Az Otthon külön is kérte, hogy köszönjük meg nevében is az adományokat.

Mindent köszönve kérem Plébános Atyát, hogy a jövőbeni karitászosoknak juttassa el köszönetünket.

Kérem, hogy ősszel az Önöknek alkalmas időben jelentkezzenek, hogy megbeszélhessük a karitászcsoport megalakításának kérdéseit és elbeszélgethessünk a helyi és az Egyházmegyei Karitászcsoport dolgairól.

Szeretettel várom jelentkezésüket

Tisztelettel

[Handwritten signature]
Hollik István
karitászigazgató

SEGÍTŐ SZERETET ALAPÍTVÁNY Bankszámlaszám: OTP 768-012339-6

JUNJÁLJS '95

Az ötödik alkalommal megrendezett Juniálisnak idén először nem kedvezett az időjárás. A szervezők mégis a szabadtéri műsor mellett döntöttek, de a Művelődési Ház is elő volt készítve. Az eső csak a műsor megkezdése előtt állt el, amikor azonban az áramszünet okozott gondot. A várható eső miatt az erősítőberendezések Tóth M. Sándor ZUK típusú teherautójába kerültek beszerelésre. Ezúton is köszönjük a gyors segítséget.

Délután öt óra előtt néhány perccel a **FOUR TIGERS** nevű, fiatalokból álló rockzenekar kezdte meg a műsort, majd a **Vigyázó Kör** nevében **Kuti József** köszöntötte a közönséget.

Ezt követően a Dolányi Anna vezette óvodások és kisiskolások néptáncsoportját, és a Skuczi László által vezetett ifjúsági néptáncosokat konferálta be **Seres Tünde** műsorvezető, aki az utóbbiakkal szerepelt. A turai nyugdíjasklub "Mosoly" nevű népdalköre után Diligens Károlyné "Turai Komédiásai" mutattak be részleteket a Dr. Valaki című darabból. Hat óra után lépett színpadra **Sándor György**, humorista. A népszerű művész először járt Turán, reméljük ezután gyakrabban ellátogat.

A JUNIÁLIS szónoka, **Dr. Kónya Imre** 19 órakor üdvözölte a turaiakat és mondta el ünnepi beszédét. Ebből néhány gondolat: "Soha többé nem lehet hazánkban olyan rendszer, amelyben kívülről mondják meg, ki legyen kormányon. Magunk választjuk meg vezetőinket, s ez óriási felelősség." "Csak akkor tudunk egyenrangú félként csatlakozni Európához, ha a társadalom olyan lesz, mint a nyugati társadalom. Ki kell alakulni a polgárságnak, amely sajnos nem adatott meg az országnak." Csengey Dénes szavait idézte: "Európába de mindahányan..." "A Kárpát medence egész magyarságát akarjuk egyenragú félként Európába vinni. Ennek sikere dől el ebben az évtizedben."

A Templomi Énekkar **Tóth P. László** kamagy vezényletével a megszokott magas színvonalon énekelt. Műsoruk második részében Szent László királyra, halálának 900. évfordulójára emlékeztek. Ebbe énekekkel bekapcsolódott a **Barczy Zsolt** vezette ifjúsági hittanoscsoport.

A Himnusz után **Kálna Tibor** köszöntötte a II. világháborús hősokeket. "A Vigyázó Kör tisztelettel s együttérzéssel adózik a doni áttörés megindulásának 52. évfordulóján a 2. magyar hadsereg katonáinak, akik idegen nagyhatalmi érdekek méltatlanul elfeledett, elhallgatott és elhallgattatott áldozatai voltak. Egyesületünk nemzetünk és községünk hőseinek tekinti Öket. A **Vigyázó Kör** a turai túlélőket tiszteletbeli tagjaivá nyilvánítja." "Négy

személyről van eddig tudomásunk: **Maczkó Mihály**, **Sára József**, **Szota György** és **Csehó Pál**." **Sára József** és **Csehó Pál** jelen volt az ünnepségen, részükre az emléklapok a Vigyázó Kör elnökhelyettese adta át. **Maczkó Mihálynak** és **Szota Györgynek** a lakásukon adják át az egyesület megbízottjai. A megható megemlékezés a Szózat hangjaival zárult.

A Galgahévízi Népiegyesület igen színvonalas előadása önfelédtt szórakozást nyújtott a közönségnek.

A bajnokságot nyert fiatal labdarúgókat a hatalmas ovációval fogadta a közönség. Az eredményeket **Tóth M. Imre** méltatta, az érmekeket **Tóth István** polgármester adta át a játékosoknak.

A rendezvényre a szokásosnál is többen jöttek el, a megkérdezettek általában kettőezemél nagyobbra becsülték a közönség létszámát. A tombola húzásakor nagy tömeg zsúfolódott össze a színpad előtt. A **Pásztor László** által vezetett sorsoláson harminc ajándék talált gazdára a több mint hatszáz eladott tombolaszelvény alapján. Külön köszönetet érdemelnek a díjakat felajánlók, hiszen ezzel nagymértékben hozzájárultak a rendezvény sikeréhez.

Az utcabál zenéjének első részét **Szénási Tibor** zenekara szolgáltatta, majd **Csányi István** (szaxafon) és **Retzler Péter** (billentyű) rendkívül színvonalas zenéje következett. A szállingózó eső ellenére újra gyülekezni kezdtek az emberek a színpad körül a nívós zene hallatán. Sajnos a technika megóvása érdekében "csomagolni" kellett. (Reméljük lesz folytatása...)

Az érdeklődők nagy száma és az elhangzott vélemények alapján a idei Juniális is sikeresnek mondható. Sokak szerint ez volt a legsikeresebb. Igaz, a kiadások is jóval nagyobbak voltak, mint az előző években. **Kuti István**, az egyesület gazdasági vezetője elmondta "a szponzorok támogatása, a tombolából befolyt összeg és az egyesület tagjai által befizettet tagdíj ill. adomány fedezte a kiadásokat. A fellépésért csak néhány együttesnek fizettünk költségtérítést, de a kb. 200 szereplőnek 150 Ft értékű vásárlási utalványt ajándékoztunk, amelyet a Borsalinó étteremben, a Marcsi falatozóban és a Fortuna presszóban lehetett a rendezvény napján levásárolni."

A programok megszervezése és a műsor összeállítását **Tóth P. László**, az egyesület Kulturális Munkacsoportja vezetőjének fáradtságos munkáját dicséri.

Szabó József

KÖZLEMÉNY

az 1995. évi Juniálisról

A Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) elnöksége köszönetét fejezi ki:

- a szereplőknek és az együttesek vezetőinek;
- az ünnep szónokának;
- a műsor rendezőjének, Tóth P. Lászlónak;
- a műsorvezetőknek: Seres Tündének és Kálna Tibornak;
- a hangosító berendezéseket kezelő Sára családnak (Sára István, Sára Péter és Sára Tamás);
- az ünnepséget videokazettán megörökítő Benke István operatőrnek;
- a színpadot elkészítő MESZ dolgozóknak és vezetőjüknek Sára Andrásnak;
- minden közreműködőnek, akik segítettek az ünnepség szervezésében, lebonyolításában;
- a műsor támogatóinak: a Borsalinó étteremnek, a Marcsi Falatozónak, a Fortuna Presszónak, a POLO Üzletháznak és a Szikvíz Üzemnek (Kossuth L. u.)
- a tombola-nyeremények felajánlóinak: (Díjat ajánlott fel: SAMU Gazda Mezőgazdasági Boltja, Gódor István, BABU Virágbolt, BABABOLT, KAMILLA Gyógynövénybolt, Piactéri Műszaki Bolt, SPORTLAND üzlet, Piactéri Játékbolt, Pásztor Gáborné Járműszaküzlete, Lévai Lászlóné Villamos és Műszaki Vegyeskereskedése, újsori ABC, Diófa Büfé, Hadrik József vegyeskereskedése, Fűzfa Büfé és ABC, Piactéri Papírbolt)
- a tombola lebonyolításáért Pásztor Lászlónak;
- minden kedves vendégünknek, akik a rossz idő ellenére megtiszteltek bennünket érdeklődésükkel.

Tura, 1995. július 06.

A Vigyázó Kör (Egyesület Turáért) elnöksége nevében:

Köles Mihály
elnök

Kuti István
gazd. vez.

Színpadon a turai ifjúsági néptáncsoport

Fotó: Seres Csilla

Az új néptáncoktató bemutatkozik

Mikor arra adtam a fejem, hogy a már rendszerérmúlt agitációs tevékenységbe kezdjek az ifjúsági néptánc csoport létszámának megerősítésére még nem gondoltam, hogy nehéz, de annál eredményesebb feladatot adtam magamnak. Azután szép lassan egyik próbáról a másikra kezdtek "beszivarogni" az emberkék, hozták magukkal barátaikat, ezzel is bizonyítva, hogy jól működő közösségi létformákra különösen a fiataloknak van nagy szüksége. A folyamat lassú volt ugyan, de önműködése folytán egyre kisebb erőfeszítést kívánt részemről. Megérte. Hál' Istennek szép számmal gyűlik össze az ifjúság szombat délutánonként. Köszönhető ez elsősorban az igen szuggesztív egyéniségű új táncoktató-pedagógusnak, Skuczi Lászlónak, aki június közepétől dolgozik együtt a turai fiatalokkal, kezdve saját vidékünk a Galgamente táncainak megismertetésével. Első bemutatkozó szereplésük a Júniálison volt, melyre mintegy 2 heti intenzív próba alatt készültek fel. A Bagon élő és a péceli Ráday Pál Gimnáziumban történelmet, filozófiát és vallástörténetet tanító néptáncoktatót egy rövid bemutatkozó beszélgetésre kértük fel, melynek örömmel eleget tett.

- Mikor és hogyan kezdődött néptáncos pályád? Voltak-e családi gyökerek?

- 26 évvel ezelőtt, 7 éves koromban kezdtem el a néptáncot lakóhelyemen, de nem a szülői mintát követve, mivel ők sosem foglalkoztak ezzel. Akkor alakult Bagon egy csoport, amelyhez én is csatlakoztam. 2 év után egyik május 1. alkalmával, Budapesten volt az első komoly fellépésünk, melyet még a televízió is közvetített. Még nem Iglói Éva volt a vezetőnk. 1977-ben jött a nagy áttörés az együttes életében Berkes Eszter koreográfus jóvoltából. Tulajdonképpen ekkortól nevezhetjük Muharagy Elemér Népi Együttesnek a csoportot. Ez volt az az időszak, amikor nagyon sokan csatlakoztak az együtteshez és megkezdődtek a minősítések. 1981-ben a jelenleg is velünk dolgozó Iglói Évát Zsámbokról Bagra hívták, hogy vegye kezébe az irányítást, mivel akkor nem volt a csapatnak állandó táncoktatója. Pestről, a Bartók Táncegyüttesből jártak le tanítani.

- Köztudott, hogy Iglói Éva messzeföldön híressé tette a bagiakat és számtalan szakmai elismerést kapott. Számodra mennyire volt meghatározó a személye?

- Nagyon sokat köszönhetek neki mind szakmai, mind emberi szempontból. Tőle tanultam meg, hogy a siker csak kemény munkával érhető el.

- Ha jól tudom éveken keresztül tagja voltál a Bartók Táncegyüttesnek. Oda hogyan kerültél?

- Ahogy már említettem tőlük jártak le tanítani egy ideig Bagra. Kiszemelték az ügyesebb táncosokat és lehetőséget adtak nekik- nekünk először az utánpótlásban, majd a nagy együttesben. Az ottani próbák és fellépések természetesen nem akadályozták a helyi munkánkat, vagyis ez nem jelentette a bagai csoporttól való elszakadásunkat. Itt ismerkedtem meg azzal az emberrel, aki számomra a néptáncban az egyik legnagyobb egyéniség. Ő Varga Zoltán a Bartók akkori művészeti vezetője. Itt évig tartott ez a szép időszak.

- A tanítást mikor kezdted el?

- 1980 óta foglalkozom a néptánc tanításával. Turát Bag, Órboityán, Püspökhatvan, Aszód, Isaszeg, Galgahévíz előzte meg.

- Meg tudnád röviden fogalmazni, hogy mit jelent számodra a néptánc, a népi kultúra?

- A néptánc nekem egy életforma. Elsősorban egy olyan emberi tartást és akaratot kaptam tőle, melyet az eddigi életem, munkám során hasznosítani tudtam. A néptánc iránti szeretetem úgy érzem, életem végéig töretlen marad, annak ellenére, hogy mivel más teljes embert kívánó feladatokkal is foglalkozom, már nem vagyok olyan aktív táncos.

- A tánc révén bejártad már az egész világot.

- Csak a felét. Voltunk Portugáliában, az Azori-szigeteken, Franciaországban, Finnországban, Németországban, Törökországban, Egyiptomban, Csehországban és Japánt sem hagyom ki, bár oda nem a néptánc vezetett el.

- Meséj egy kicsit az utóbbiról!

- Az aikido nevű japán harcművészetet gyakorlom. Egyik külföldi utunkon kötöttem örök barátságot egy japán családval, akiket rendszeresen látogatok. Beszélem a nyelvüket, így társalgási nehézségeink nincsenek. Az edzéseket ott-tartózkodásom alatt sem hagyom ki.

- Szellemiségben hogyan egyezteted össze a néptáncot? Esetleg találsz bennük valami közösét?

- A japánok retentió fontosnak tartják a hagyománytisztelést, s e szerint gondolkodnak, élnek mindennapjaikat. Ezt az értéket Magyarországon is legalább ilyen szintre kellene emelni. Vagyis valahol a két kultúra ápolása és gyakorlása azonos indíttatású. Sőt ebbe még belefér számomra a futás is. Maratoni és városvédő hosszútávúfutó-versenyeken indulok. A kétféle sport fizikai erőnlét, állóképesség megszerzéséhez segít hozzá, hogy a többórás előadásokat is fáradhatatlanul álljam. "Legnagyobb győzelem önmagunkat legyőzni" - tartja egy japán bölcsesség.

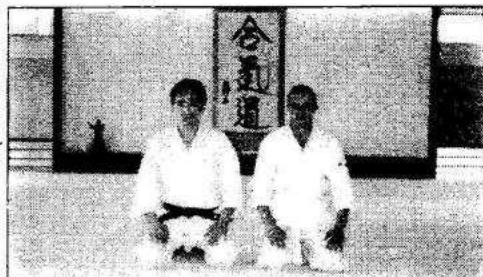
- Ennek a gondolatnak a jegyében tanítod majd a turai fiatalokat? Úgy is kérdezhethetném, mik a terveid.

- Először is szeretném hangsúlyozni, hogy a tánc tanítást igazából én már 2 éve befejeztem. A turai csoport vezetését először csak ideiglenesen vállaltam el, együttműködésünk csak a Júniálisra való felkészülés lett volna. A próbák ideje alatt azonban egy fiatal, de lelkes csoportot ismertem meg, amelynek hatására úgy döntöttem, hogy továbbra is együtt fogunk dolgozni. Elsőként szeretném őket jól megtanítani táncolni. A táncanyag tanulása mellett rengeteg videofelvételt fogunk megnézni az illető táncokról. Csak tiszta forrásból szeretnék meríteni. A galgamenti anyag mellett más magyarországi és határainkon túli táncokat is tanulunk majd. Az elkövetkezendő feladatok nagy munkát kívánnak tőlünk, amely reméljük meginkább összekovácsolja a csapatot.

- Volt-e valami Turával kapcsolatos egyéb élményed, amely segített ebben a döntésben?

- Maczkó Marihoz nagyon kedves emlékeim fűződnek, mivel számtalan fellépésünk, táborozásunk volt együtt. Különösen emlékezetes a lengyelországi turné, és a legutóbbi kunszentmiklósi Töröksíp Népművészeti Tábor.

- Sok erőt, nagyon jó csapatot és sikeres fellépéseket kívánok! Köszönöm a beszélgetést. (S.T.)

turai népszokások

(Tallózás Schram Ferenc Turai népszokások c. könyvéből Fónagy Attiláné turai könyvtáros segítségével)

Két fogadott ünnepe van a községnek, Sarlós Boldogasszony (július 2.) és Szent Anna, amikor az isteni tisztelet ünnepélyesebb a szokottnál, és a munkától tartózkodnak. Egykor jégeső verte el a határt, arra emlékezve ünnepeltek.

Vasas Szt. Péter (augusztus 1.), patkányűző nap; a művelet öregasszony végzi, *szótalanba*: mise alatt minden ajtóra fölírja: *Dömötör püspök*. A patkányoktól való szabadulás másik módja, hogy egy patkányt megfognak, a szemét kiszúrják, s eleresztik, erre a többi is elmenekül. Más adat szerint elevenen megnyúzzák. Szoktak napkelte előtt, szintén szótalanba, kenyert sütni a patkányoknak: egy pálcikát beletesznek a kemencébe, arra rakják rá a kenyereket; amikor kiszültek, a pálcikát kiviszik a keresztútra, s aki onnan felveszi, ahhoz mennek a patkányok. Ez a védekezési mód szigorúan ehhez a naphoz kötve, végezhető máskor is. A következő eljárás azonban már csak aug. 1-én végezhető: napkelte előtt kilencszer meg kell kerülni a patkánylyukat, kilenc miatyánkot elmondani, akkor is elmennek.

Augusztus 6-án van *színeváltozás*; e nap veszi színt a szőlő és szilva, vagyis ettől kezdve tarkul.

Nagyboldogasszony (augusztus 15.) van a község búcsúja, *arra van a templom föszentíve*. Aki karácsonyra és húsvétra nem is

meszeli ki az egész házat, most az is kimeszeli, mégpedig a gazdasszony maga, mert ezt nem lehet fiatal menyecskére bízni. Meg is szólnák, *trahungyának, rusnyának tartanak*. Korán reggel kell elkezdni, mert egész nap megvan vele. Nagymise előtt körmenet van, elől haladnak a férfiak, utánuk viszi a pap baldachin alatt a monstranciát. A *supellátot* négy *eskütt ember* viszi, mellette nyolcan haladnak égő gyertyákkal, mögöttük a máriás lányok a Mária-szoborral, majd a hívek zárják a menetet. Megkerülik a templomot, az utcára is kijönnek. Misére annyian mennek, hogy nem férnek be a templomba. Ilyenkor ebédre *csigaleves* szokott lenni; marhahúsból vagy tyúkhúsból főzik, a csigatésztát orsóra tekerik rá, s a *herökemetelővel* vagdalják el. A levesben főtt húson kívül sült hús is van, tésztának pedig legáltalánosabb a rétes. Ezenkívül persze elmaradhatatlan a kalács is. Délután nagy multság van, de előzőleg az árusok sátraiban néz körül mindenki. Nemcsak a legények kedveskednek valami ajándékkal a lányoknak, az elmaradhatatlan fakanállal, cukorral, mézeskaláccsal, hanem a keresztiszülők is megajándékozzák keresztgyerekeiket, sőt a körhintára is befizetik őket. Régen nemcsak pénzért, hanem terményért is, főleg búzáért vagy tojásért lehetett vásárolni. A vásárlónak egy bögrét kétszer kellett megtöltenie búzával, egy szentkép ára pedig egy tojás volt. A litánia után kezdődött a multság. A búcsú ritkán esett meg verekedés nélkül, s ilyenkor a bicskát is elővették. Nemhiába tartják, hogy *Bori néne, Panka néne hamar összeveszti az embereket*, azaz a bor és pálinka könnyen a fejbe száll. Ha a verekedésben haláleset is történt, az egész falu fiatalsága gyászolt, egy vagy két hónapig, fél évig nem tartottak multságot.

EZ MÁR VALAKI !

"Azt mondja a költő, Shakespeare William: oly anyagból vagyunk, mint álmaink, s életünk is álom csupán. Merjünk hát álmodni szabadon, merészen, s tegyük az álmunkat valódivá! Mert minden mi lett: mű, sors és találmány, költemény, zene, először csakis álom volt, képzelet. De álom a béke, álom a szabadság, álom a játék, az öröm, a szerelem, álom a siker, a nagyság, a hírnév, s álom a teljes szép emberi lét. S valódi lényünk is mindaddig álom, míg harc árán meg nem szüljük magunk! Ne rejtse el, szüld meg álmaid!
Csodapadlásom fényeiben nézzed meg önmagad: nézd meg, ki vagy, ki voltál, s kivé kell lenned! És szüld meg, szüld meg, szüld meg önmagad!"

A turai komédiások túl vannak már 8 sikeres előadáson és a betétdalokat egyéb programok keretében is élvezhette a turai közönség. Az amatőr műkedvelő csoport vezetője, Diligens Károlyné Müller Péter - Bródy János - Tolcsvay László Dr. Valaki c. darabját dolgozta fel. A választás okáról és az álmok megszületésének munkafolyamatáról kérdeztük Jutka nénit.

- Mi alapján döntött úgy, hogy talán ez lesz a megfelelő darab mind az előadók, mind a közönség számára?

- Elsődlegesen a műfaja miatt esett erre a választásom, mivel a zene oldja a feszültséget és gazdag, sokoldalú kifejezési, önkifejezési lehetőséget biztosít. Témáját, erkölcsi mondanivalóját tekintve - szeretet, szerelem, barátság, önfeláldozás, siker, stb. - igazán aktuálisnak, sőt, talán inkább örökérvényűnek mondható.

"Döntő faktor" volt továbbá, hogy pont az előbb említettek okán nem egy rétegdarab, hanem mindenkihez szól. Kicsit misztikus, kicsit mesészerű, de úgy gondolom, hogy ebben a túl racionális világban erre nagy szükségünk van.

- Megnézték-e munkakezdés előtt a színházakban Dr. Hertz címmel játszott eredeti darabot?

- Közösen nem néztük meg, szinte alig néhányan vannak, akik látták, bár azt hiszem, ez így szerencsésebb. A gyerekek így nem kötődtek mereven a figurákhoz, nem eshettek a görcsös utánzás hibájába.

- Milyen forgatókönyv alapján dolgoztak?

- Az eredeti forgatókönyvet, melyet könyvtárból sikerült beszereznem, vettük alapul. Nem egymagamban, hanem a gyerekek ötleteit felhasználva közösen készítettünk átiratot, lerövidített adaptációt. A csapattagok építőleg vettek részt a munkában, mivel legtöbbjük

SZEREPOSZTÁS

Jan Herz :
 Olivér segédszínész :
 Mutter :
 Alfred Mezzabotta :
 Beryll :
 Strasser ezredes :
 Becker :
 Gustavson rádiófizikus asszony, Tünde :
 Híradós, Hamlet :
 Lifszitzné, Mahatma Gandhi :
 1. katona, Jó királyfi :
 2. katona :
 3. katona :
 Winettou :
 Pancho de Weinberger :
 Júlia :
 Don Quijote, Sally Mezzabotta :
 Sancho Pansa, Einstein :
 Müller Lujza :
 Kis herceg :
 Antigone :
 Csongor :
 Kis hableány :
 Hófehérke, Helga :
 Szent Péter :

Pásztai Zoltán
 Szekeres Ferenc
 Diligens Melinda
 Takács Pál
 Diligens Judit
 Békési Gábor
 Lukács Péter
 Jenei Szilvia
 Nyilas Mihály
 Békési Judit
 Szabó Richárd
 Farkas Pál
 Szénási Géza
 Molnár Zsolt
 Kuti Balázs
 Gólya Ágnes
 Prima Tünde
 Prima Katalin
 Garamszegi Bea
 Szénási István
 Sági Éva
 Hangodi Szilvi
 Garamszegi Gabi
 Szilágyi Katalin
 Nagy Roland

Fénytechnika: Sallai Gyula
 Tánc, koreográfia : Kránicz József
 Zene : Tóth Csaba
 Rendező : Diligens Károlyné

jelenleg igen fogékony és kreatív életkorban van.

- **Hogyan történt a szereposztás?**

- Kezdetben még senki nem ismerte a forgatókönyvet. Helyzetgyakorlatokat végeztünk, olyan jeleneteket, szituációkat dolgoztunk fel, melyek valamilyen módon kapcsolódtak a darabhoz. Ezek során dönt el, hogy ki milyen karaktert tud megformálni. Így tulajdonképpen spontán kiválasztódással történt a szereposztás, a forgatókönyv megismerése után. Ha valaki valamilyen szerepet érezett volna, de nem tudott eljátszani, általában ő maga kérte a szerepváltoztatást. Tudatosan iktattunk be az eredeti darabban nem szereplő figurákat, hogy mindenki lehetőséget kaphasson a bizonyításra. A jelmezötleteit mindenki maga vonultatta fel, melyet aztán közösen bíráltunk el. Hangsúlyozom tehát, hogy nem kiválasztás, hanem kiválasztódás volt.

- **Mikor elindította ezt a szakkört, milyen célkitűzéseket fogalmazott meg?**

- Egy olyan közösséget szerettem volna és szeretnék ma is létrehozni, amely segít a személyiség-formálásban, az egyéniségre találásban. Mindig is sokkal inkább pedagógusnak és nem rendezőnek vallom magam. A csapatszellem kialakulásában próbálok közreműködni, mert hiszek a közösséghez-tartozás fontosságában, a közösség mozgatóerejében. Nem utolsósorban egy olyan korosztályt céloztam meg, amely tanulmányai folytán elszakad a lakóhelyétől. Szerintem ez egy hazahúzóerő, segítségnyújtás az identitás megőrzéséhez, egy egészséges lokálpatriótizmus kialakulásához. Azt, hogy ezek már nem csak álmok az is bizonyítja, hogy a színjátszósok szabadidejük nagy részét a próbákon kívül is együtt töltik. S végezetül hadd mondjak köszönetet mindazoknak, akik jószándékkal, tárgyakkal, kellékekkel vagy bármivel a segítségünkre voltak. A Turai Hírlap olvasóiak pedig Nemo kapitánynak, elfeledett gyermekkorunk hőségének szavaival fejezném ki a színjátszás mellett tett hitemet: "Védetelen magányában az ember sosincs egyedül, mert a lét csodálatos gazdagságát hordozza a méhében".

Az Olivér szerepét játszó Szekeres Feri gazdag anyagot adott a szerkesztőségnek. Villáminterjúkat készített a darabhoz, a szerephez, egymáshoz fűződő viszonyokról, melyből a terjedelem korlátozottsága miatt egy-egy gondolatot szeretnék csak kiragadni.

- **Hogyan tudtál azonosulni a szerepeddel?**

- "Sikerült megtalálnom a darabban azt a szerepet, amivel igazán tudtam azonosulni." (B.G.)

- "Nem olyan régóta foglalkozom a színjátszással, ezért úgy érzem, nem tudtam még annyira átélni a szerepet." (L.P.)

- "Jó volt, hogy nem ismertem előre a karaktert, mert így magam építhettem fel, ami könnyebbé tette az azonosulást." (H.Sz.)

- "Mivel két különböző szerepet játszottam, nem voltam képes egyformán azonosulni. Kiválasztottam a hozzám közelebb állót, amit jobban meg tudtam fogni." (P.T.)

- "Nagyon sok fejtörést és munkát okozott, mivel főhős voltam, s ezáltal az általam formált karakter tudtam, hogy meghatározó a darabban." (D.M.)

- **Mennyire segítettek vagy akadályoztak társaid a karakter megformálásában?**

- "Igazából a próbák alatti súrlódások hozták elő a karakter élességét, s segítették a darab alakulását." (G.G.)

- "Nem volt nehéz velük együtt dolgozni, mivel más csoportokban (néptánc) is együtt vagyunk, együtt töltjük a szabadidőnk." (H.Sz.)

- "Jó volt együtt. Remélhetőleg ez a kis csoport megmarad és Jutka néninek is lesz elég türelme és erőnléte hozzánk! Várjuk az új tagokat is!" (B.J.)

- **Milyennek érezted a közönséget?**

- "Nagyon hálás közönségünk volt általában." (B.G.)

- "Azt hiszem megértették a darab mondanivalóját" (J.Sz.)

- "Úgy érzem a közönség jó volt és megértette a darab lényegét, a szeretetet." (Sz.R.)

Seres T.

A turai komédiások

A turai Bartók Béla Művelődési Ház színjátszó szakköre több mint fél évszázados, a közelmúltban mutatta be Müller-Bródy Tolcsnay zenés játékát, a Dr. Valakit. A darab rendezője Diligens Károlyné, a Turai Általános Iskola tanára.

- **Miért éppen erre, egy amatőr csoport számára kissé nagy vállalkozásnak tűnő darabra esett a választása?**

- A választásom nem volt véletlenszerű. Már régebben megismerkedtem a darabbal, és nagy hatással volt rám. Amikor hozzáfogtunk a feldolgozáshoz, éreztem, hogy csoportom képes lesz megbirkózni ezzel az amatőrök számára valóban nem mindennapos feladattal.

- **Kik dolgoznak a Komédiások szinkörben?**

- Minden korosztály megtalálható benne, a 13 évesőtől egészen a 60 évesig. Három éve dolgozunk együtt. Korábban az általános iskolában kezdtük, de

a 8 osztály elvégzése után sokan velünk maradtak továbbra is. Aztán a tavalyi sikeres előadásunk után - a Bolondok grófját adtuk elő - több felnőtt is csatlakozott. Ma már több mint harmincan komédiázunk, és természetesen az általános iskolában külön szakkörünk működik.

- **Van olyan vélemény, hogy az ilyen amatőrkedésre ma már egyáltalán nincs igény. Mi erről a véleménye?**

- Azt hiszem, erre a kérdésre a választ a tények adják a darabot eddig hatszor adtuk elő Turán - sokan többször is megnézték az előadást. A sikerrel nagyon nehéz éppen nekem nyilatkozni, de nyugodtan mondhatom, hogy szinte minden előadás után ünnepeltek bennünket.

- **Hogyan tovább?**

- Több meghívást is kaptunk már: szeretnénk meg a nyár elején Budakeszin előadni műsorunkat az ottani szakközép-

kola meghívására, aztán majd a nyár végén folytatjuk. Most az iskolai vizsgák után a nagy nyári táborunkat készítjük elő, amelyet Jászberényben, az öregei gyermeküdülében szerveztünk meg „Két keréken Deryné nyomában” - ez a táborunk jelmondata. Új darabban is jelentkezünk, amelyet a táborban tanulunk meg, és a táborozás végén Jászberényben és a környező községekben is bemutattunk. Erdélyi vendégeink segítségével kopjafát állítunk Deryné itteni emlékműve közelében. Ez a tábor egyébként komplex művészeti tábor lesz, ahol táncosok és fotósok is lehetőséget kapnak az alkotásra.

- **S mi lesz jövőre?**

- Már folynak a „felfedező” színházlátogatások, és kaptunk többféle javaslatot is. A végleges döntést majd a komédiások közössége hozza meg szeptemberben.

Szarvas László

A múzsa esőkje

A múzsa esőkje címmel irodalmi rovatot szeretnénk indítani amatőr költők-írók számára, lehetőséget adva a bemutatkozásra, vagy kívánság szerint a név nélkül, illetve művészi álnéven való közlésre. Életkorra való tekintet nélkül szeretettel fogadjuk a beküldött alkotásokat. Gazdag anyag reményében várjuk a jelentkezőket!

I
 P
 K
 C
 U
 B
 R
 I
 I
 R
 Q
 S
 Á
 R
 G
 A
 P
 E
 R
 Z
 S
 E
 L
 É
 S
 ENYHE
 ÉJSZAKÁT
 FORRÓ NAPPAL
 FELVÁLTVA
 NYÁR VÁR
 zöld hűvösén
 a f e h é r e s k é k

(Lee)

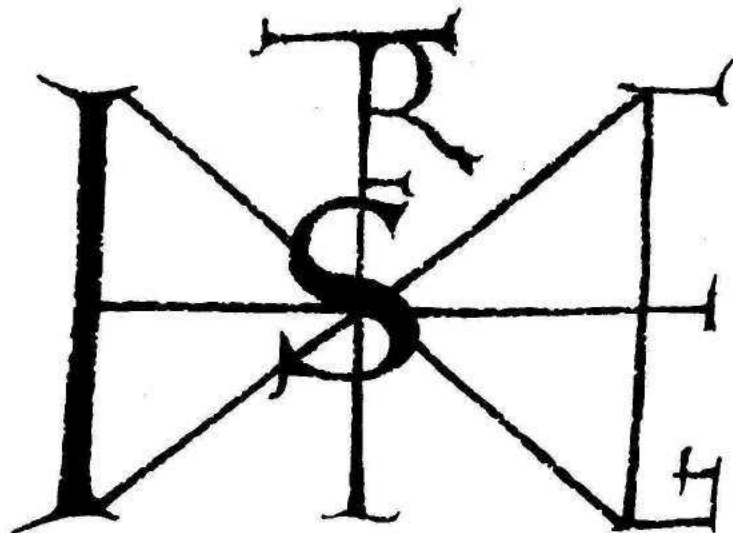
Nyári élménybeszámolókat, útibeszámolókat várunk egyénektől, családoktól, iskolai, baráti közösségektől, kluboktól stb., lehetőleg fényképes illusztrációkkal. A legjobbakat a Turai Hírlap soron következő számában közöljük.

A szerkesztőség címét lásd a hátoldalon!

a szerkesztő

Meghívó

az augusztus 20-i. Szent István-napi rendezvényünkre

Sok szeretettel hívjuk és várjuk Tura minden lakóját
a Szent István-napi ünnepségre és az azt követő
programokra!

Helyszín:

a turai Bartók Béla Műv. ház szabadtéri színpada

Kezdési időpont: 18 óra

Program:

18 ó: ünnepi műsor

- köszöntőt mond dr. Xelnik József, a Magyar Kulturális Szövetség elnöke
- az új kenyeret átadja Kis Miklós, a Galgamenti Szövetkezet elnöke
- "Turáért Emlékérem" és "Tura Díszpolgára" címek átadása
- fellép a turai ifjúsági néptáncsoport, a turai ifjúsági hittanecsoprt és részletek hangzanak el az István a király c. rockoperából.

20 ó: Orgonahangverseny a turai római kat. templomban

(Tóth P. László, Tusor Péter, Sára Balázs,
Templomi énekkar)

Az ünnepi műsort követően a kitüntetettek fényképalbumaiból
összerendezett kiállítás tekinthető meg a műv. ház nagytermében.

Szabadtéri bál és büfé a helyszínen!

ANYAKÖNYVI ADATOK:**Születés:**

Bakó Ernő	(1995. 05. 15.)
Boda Zsombor	(1995. 06. 08.)
Buzás Erika	(1995. 06. 03.)
Csörgi Ivett	(1995. 04. 20.)
Kátai Krysztóf	(1995. 04. 03.)
Lajkó Máté	(1995. 06. 16.)
Lakatos Krisztián	(1995. 03. 31.)
Lakatos Viola	(1995. 06. 13.)
Liszikai Tamás	(1995. 06. 25.)
Récsán Veronika	(1995. 04. 22.)
Szítai Béla	(1995. 04. 07.)
Téglás Kármén Klaudia	(1995. 06. 07.)
Tóth-Zsiga Fanny	(1995. 05. 09.)
Vidak Tamás	(1995. 02. 12.)

Házasságkötés:

Benke Sándor - Kiss Andrea
 Edvi Lajos - Meleg Erika
 István József - Diós Márta
 Kánai Gyula - Rácz Ildikó
 Kátai János - Zsiga Irén

Halálozás:

Bencze György	(72 éves) Szt. István út 62.
Dusa Jánosné, sz.: Szilágyi Ágnes	(82 éves) Kossuth L. út 56.
Gólya József	(51 éves) Kossuth L., u. 45/a
Kis Péterné, sz.: Pászti Mária	(93 éves) Szt. István út 3.
Köles Sándor	(70 éves) Mária u. 9.
Kővágó Józsefné, sz.: Szota Anna	(72 éves) Park út 12.
Lapu Pálné, sz.: Tóth Zsiga Piroska	(79 éves) Szövetség u. 32.
Mácsai Sándor	(85 éves) Vasút út 75.
Nagy Mihályné, sz.: Tóth Mária	(70 éves) Tabán út 28.
Pálinkás János	(76 éves) Arany J. út 23.
Semperger Gábor	(51 éves) Nyárfa út 4.
Szabó János	(55 éves) Zsámboki út 30.
Szabó József	(61 éves) Szövetség út 27.
Szabó István	(51 éves) Alsóerdősor 28.
Szarvas Mihály	(82 éves) Lehel u. 12.
Szota László	(54 éves) Jókai út 16.
Szénási János	(66 éves) Fráter u. 21.

**Hirdetési és reklámlehetőség
a Turai Hírlapban:**

1/ 1 oldal:	6.000 Ft
1/ 2 oldal:	3.000 Ft
1/ 4 oldal:	1.500 Ft
1/ 8 oldal:	750 Ft

**Hirdetésfelvétel a Műv. Házban és a
Polgármesteri Hivatalban!****CIPÓBŐRZE !**

Női-Férfi-Gyermeklábbelik !

**RENDKIVÜL KEDVEZHMÉNYES
ÁRAK !**

Nagy választék !
 Augusztus 16-án 9-18 óráig
 Tura, Művelődési Ház
 Tisztelettel Várjuk
 Kedves Vásárlóinkat !

ÉKÉR GMK**Általános Iskola és Speciális
Szakiskola, Tura**

Étkezési és napközis csekk kérése és befizetése
 (szeptember hónapra):

augusztus 21-23. (hétfőtől - szerdáig)

10-16 óráig

JAVÍTÓ VIZSGÁK: AUGUSZTUS 31.

(csütörtök) 8 órától

TANÉVNYITÓ ÜNNEPSÉG

SZEPTEMBER 1. (PÉNTEK)

18 ÓRA

Első tanítási nap: szeptember 4.

(hétfő) 8 óra

A Turai Hírlap vásárlási helyei:

Nagyközségi Könyvtár, Posta, Piactér (Atsné), Takarékszövetkezet, Vasúti hírlapárus, Éliás Zoltán (Tura, Petőfi tér 7.), Mini Presszó (Honvéd utca), Sláger ABC (Zsámboki út), Pékség, Napsugár élelmiszerüzlet (Régi vásártér 15.), Samu Gazda mezőgazd. boltja (Szt. István út 82.)

Turai Hírlap - közéleti havilap -

Kiadja a Turai Nagyközségi Polgármesteri Hivatal

Felelős kiadó: Tóth István polgármester

Megb. szerk.: Seres Tünde

Számítógépes munkatárs: Darnyikné K. Zs.

5. évfolyam 7-8. szám

Nytsz.: B/BHF/567/P/91.

Levélcím: PH. 2194 Tura,

Műv. Ház 2194 Tura, Bartók tér 3.

Készült: 550 példányban a RO-LA Kft.

nyomdaüzemében Valkón

Felelős vezető: Rózsavölgyi Sándor